

RAKENTAJA

Numero **9**
Perjantai 15.9.2017

AKL Posti Oy

13 **Eläkeputki** on vielä kunnossa.

14 **Palkka** 11 euroa tunti. Tuoteteollisuuden systeemi vaatii remonttia.

16 **Luottamushenkilöristeily** seilattiin nyt viimeistä kertaa.

JOKAINEN TYÖMIES ANSAITSEE

KUNNON TYÖVAATTEET

Onko sinulla laadukkaat, toimivat ja hengittävät työvaatteet, jotka myös näyttää hyvältä?

KATSO KOKO BLÅKLÄDER TYÖVAATEVALIKOIMA JA
LÄHIN JÄLLEENMYYJÄSI: WWW.BLAKLADER.COM

Blåkläder Oy • Salpakuja 6 • 01200 Vantaa
Puh. +358 10 836 5500 • Sähköposti: info@blaklader.fi

BLÅKLÄDER[®]
WORKWEAR

B blaklader.com

You Tube Blaklader Workwear

f Blaklader

Instagram @Blaklader

Rakennusliitto on rakennusteollisuuden ammattilaisten ja alan ammattilaisiksi opiskelevien vahva SAK:lainen riippumaton ammattiliitto. Liitto on myös yhteiskunnallinen etujärjestö, joka vaikuttaa laillisen yritystoiminnan ja työn puolesta ympäri maata. Tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Jäseniä Rakennusliitossa on noin 85 000 ja liitolla on hieman yli 90 työntekijää, jotka työskentelevät keskustoimistossa Helsingissä ja aluetoimistoissa eri puolilla maata.

Haemme **ALUETOIMITSIJAA** Itäiselle toiminta-alueelle Kouvolan aluetoimistoon

Aluetoimitsijan tehtäviä ovat työpaikkakäynnit, luottamushenkilöiden valintojen varmistaminen ja koulutus sekä yhteydenpito heihin, jäsenhankinta, edunvalvonta-asioiden hoitaminen ja valmistelu sekä jäsentilaisuuksien järjestely. Aluetoimitsija osallistuu myös yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa.

Työssä tarvitaan neuvottelu- ja ihmissuhdetaitoja sekä kykyä ryhmätyöskentelyyn. Toimitsijan tulee osata ilmaista itseään kirjallisesti ja suullisesti. Hänen on myös hallittava ammatillisen toiminnan edellyttämät sopimustoiminnan perusteet.

Hakijalle ovat eduksi rakennusteollisuuden työtehtävissä hankittu ammattikokemus sekä koulutus. Myös kielitaito ja ATK-taidot ovat eduksi valintaan. Lisäksi edellyttämme hakijalta valmiutta siirtyä työskentelemään myös toiselle toimistopaikkakunnalle.

Rakennusliitolla on tarjottavanaan SAK:laisten ammattiliittojen tasoiset työsuhteen ehdot ja paljon palkitsevaa työtä alan ammattiliittotoiminnassa.

Hakemukset tulee toimittaa sähköisesti sunnuntaihin, 24.9.2017 mennessä osoitteeseen kaisa.karvinen@vival.fi

Tiedusteluihin Rakennusliitosta vastaavat toiminta-alueen päällikkö Marko Niskanen, puh. 0400 749 859 tai henkilöstöpäällikkö Markus Ainasoja, puh. 0500 459 729.

Rakennusliitto on rakennusteollisuuden ammattilaisten ja alan ammattilaisiksi opiskelevien vahva SAK:lainen riippumaton ammattiliitto. Liitto on myös yhteiskunnallinen etujärjestö, joka vaikuttaa laillisen yritystoiminnan ja työn puolesta ympäri maata. Tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Jäseniä Rakennusliitossa on noin 85 000 ja liitolla on hieman yli 90 työntekijää, jotka työskentelevät keskustoimistossa Helsingissä ja aluetoimistoissa eri puolilla maata.

Haemme neljää **AMMATTIOPPILAITOSTIEDOTTAJAA** määräaikaiseen työsuhteeseen (1.1.2018 - 31.12.2019)

Rakennusliitto jakautuu neljään eri toiminta-alueeseen, jonne jokaiseen valitaan yksi oppilaitostiedottaja.

Lisätietoja toiminta-alueista: www.rakennusliitto.fi/yhteystiedot

Oppilaitostiedottajan työtehtäviä toiminta-alueella ovat yhteyksien luominen rakennusalan oppilaitoksiin, oppilasjäsenhankinta, koulutustilaisuudet oppilaitoksissa sekä yhteydenpito alan opiskelijoihin.

Työssä tarvitaan esiintymistaitoja, viestintätaitoja sekä rakennusalan tuntemusta.

Hakijalle ovat eduksi rakennusteollisuuden työtehtävissä hankittu ammattikokemus sekä alan koulutus. Myös kielitaito ja ATK-taidot ovat eduksi valintaan. Lisäksi edellyttämme hakijalta matkustusvalmiutta.

Rakennusliitolla on tarjottavanaan SAK:laisten ammattiliittojen tasoiset työsuhteen ehdot ja paljon palkitsevaa työtä alan ammattiliittotoiminnassa.

Hakemukset tulee toimittaa sähköisesti sunnuntaihin, 24.9.2017 mennessä osoitteeseen markus.ainasoja@rakennusliitto.fi

Tiedusteluihin Rakennusliitosta vastaa henkilöstöpäällikkö Markus Ainasoja, puh. 0500 459 729.

 Rakennusliitto

**Koulutusesite 2018
ilmestyy syksyllä!**

**Tiesithän,
että voit hakea koulutuksiin
heti, kun ne on julkistettu.**

**Muista
hakea
syksyn
kursseille!**

**Tsekkaa koulutustarjonta:
rakennusliitto.fi/koulutus**

**Kysy koulutuksista:
koulutus@rakennusliitto.fi
puh. 020 774 3076**

**Seuraa somessa:
#RLkoulutus**

Kosteusvauriot jättävät jälkiä

Syksyn huomiota herättävin tietokirja kohdistaa katseen kosteissa oloissa kasvaneisiin lapsiin.

Johanna Hellsten

”Lapsuudenkodissani muhi muutakin kuin kosteusvaurio keittiön seinässä. Äitini alkoholinkäyttö lisääntyi eron jälkeisinä vuosina. Minä yritin paikkailla muuttuvan tilanteen aiheuttamia kupruja pitkälti samanlaisin keinoin kuin kotimme kosteusvaurioita ensimmäisenä korjaamaan saapunut tunari. Vedin suuta leveämpään hymyyn, suoritin koulussa ja harrastuksissa suoritamasta päästyäni ja pinnistelin muutoksen pitääkseni lisääntyvän kosteuden piilossa. Vedin kirkasta maalia pintaan. Siitä tuli toinen luonto.”

Näin kertoo toimittaja, käsikirjoittaja **Ani Kellomäki** kirjansa *Kosteusvaurioita – Kasvukertomuksia pullon juurelta* -kirjansa esipuheessa. Kellomäki jakaa kirjassa oman tarinansa lapsuudestaan kodissa, jossa alkoholinkäyttö muuttui ongelmaksi. Omaa tarinaansa pääsevät avaamaan myös kymmenet muut, nyt jo aikuiset lapset, joiden elämään vanhempien alkoholinkäyttö on vaikuttanut.

– Minua ärsyttää se, että Suomessa puhutaan edelleen alkoholista kahden ääripään kautta. Joko puhutaan pienpanimoita harrastavista Puna-vuoren hipstereistä tai sitten veneen alla asuvista alkoholisteista. Suurin osa alkoholia liikaa käyttävistä juo ”vähän liikaa” ja siihen voisi vielä puuttua, Kellomäki sanoo.

Kellomäen mukaan rehti arkipuhe lipittelystä puuttuu. Ja se lipittely vaikuttaa lapsiin, vaikka vanhemmat voivat ajatella, että mitään ongelmaa ei ole.

Kellomäen kirja ilmestyi sopivasti keskelle alkoholilain uudistamisesta käytyä keskustelua.

– En kirjaa aloittaessani tiennyt, miten ajankohtainen aihe juuri nyt olisi. Tällä hetkellä korjataan vuoden 1969 alkoholilain muutoksen seurauksia. Kulutus lähti silloin nousuun ja nyt, parin viimeisen vuoden aikana, kulutus on lähtenyt laskuun. Mietin, kannattaako nyt lähteä sössimään, kun on saatu aikaan myönteistä kehitystä? Kosteuden lapsuuden seuraukset kulkevat mukana kolmanteen polveen asti.

Kellomäki kuitenkin myöntää, että hänestäkin tuntuu älyttömältä, että pienen ravintolan omistaja joutuu tuomaan juomat kadun yli terassille, kun laki estää asiakasta viemästä niitä sinne itse.

Tästä ei puhuta kylillä

Kirjan alku lähti liikkeelle Kellomäen blogista *Kokovartalofilis* vuoden 2014 marraskuussa. Hänen omat lapsensa olivat tulossa teini-ikään. Vaikka Kellomäki oli käsitellyt lapsuuttaan terapiassa, mielti hän niitä aikoja yht’äkkiä enemmän kuin vuosiin.

– Tajusin, että teini-ikäisinä meillä ei enää ollut perheessämme niin väliä. Kun katsoin omia lapsiani ja tajusin, kuin paljon he edelleen halusivat viettää aikaansa meidän kanssamme, syödä yhdessä, puuhata kaikenlaista kanssamme ja

puhua meille, tajusin, että minulla ei ollut tuolaista lapsuutta.

Kellomäki meni mukaan vertaistukiryhmään, vaikka pitikin sitä aivan hömppänä. Ryhmässä hän kuitenkin ymmärsi, että monella on samalaisia kokemuksia ja ajatuksia kuin hänellä itsellään. Syntyi ajatus kokemuksen jakamisesta omassa blogissa.

Lähipiiri ei innostunut ajatuksesta, ja Kellomäki pohti itsekin pitkään, ennen kuin julkaisi bloginsa.

– Kun perhe on kipeä, perheenjäsenet uskovat kaiken tuhoutuvan, jos perheen todellisuus lipsahdtaa ulkopuolisten tietoon. Jo ihan pienet lapset oppivat, että näistä ei puhuta.

Kirjoituksen vastaanotto olikin äärimmäisen myönteinen ja moni otti yhteyttä.

– Aloin saada kirjeitä ja puheluita ihmisiltä, joilla oli samanlaisia kokemuksia. Moni heistä ei ollut koskaan puhunut näistä asioista kenellekään. Suomessa on 2 miljoonaa ihmistä, jolla on kokemuksia liiallisesta alkoholinkäytöstä omassa lähipiirissään. Rohkaistuini kirjoittamaan kirjan.

*”Meillä oli ulkoisesti tavallinen, keski-
luokkainen perhe, eikä edes paras kaverini
tiennyt, millaista elämää meillä vietettiin
viikonloppuisin. Isäni aloitti juomisen
aina perjantaina töistä tullessaan ja jatkoi
lauantain. Sunnuntaisin hän oli aluksi juomatta,
mutta lopulta vuosien edetessä hän oli
sunnuntaitkin humalassa.”*

37-vuotias nainen

Normaali arki hukassa, aikuisenakin

*”Isä kävi töissä, hyvässä ammatissa, ja joi
viikonloppuisin. Minua kohtaan hän ei ollut
väkivaltainen, mutta pelko oli silti vallitseva
tunne, joka määräsi lähes kaikkea
lapsuudessani.”*

47-vuotias mies

Vaikka kirjan tarinat ovat keskenään hyvin erilaisia, toistuvat niissä selvästi tietyt teemat; pelko, joka johtuu pitkälti vanhempien arvaamattomuudesta, pärjäämisen pakko tilanteessa kuin tilanteessa (vai mitä sanotte kolmivuotiaasta, joka peittelee sammuneet vanhempansa nukkumaan) ja tietyt käyttäytymismallit ja tunteet, johon kosteiden kotien kasvatit ovat törmänneet aikuisuudessa.

– Parikymppisenä olin töissä Alkossa ja ravintolassa eli toimin alkoholistien elämäntavan mahdollistajana. Kotona en kestänyt sitä, että puolisoni korkkasi yhden saunakaljan, Kellomäki kertoo.

Ymmärtäväinen puoliso pystyi kuitenkin järkevällä keskustelulla saamaan Kellomäen ymmärtämään, että maailma ei tuhoudu yhteen olutpuloon.

– Minulle alkoholi oli kotona merkki siitä, että nyt alkaa tapahtua. Olin survival-moodissa.

Monella kirjan kertojalla on ollut aikuisiällä ongelmia esimerkiksi parisuhteen muodostamisessa tai omassa alkoholinkäytössä. Käsittelemättömät asiat on junnattu syvälle muistin perukoille, mutta muistot eivät pysy siellä.

Erilaiset elämän nivelkohdat tuovat käsittelemättömiä asioita uudelleen eteen. Avioero, lapsen saaminen, potkut töistä. Mielen palomuuuri murtuu ja lietettä alkaa virrata ihmisten ilmoille.

Kirjassa on kuitenkin vahvan toiveikas loppu. Monesta asiasta voi selvitä.

– Uskon näiden kertomusten myötä ihmisen sitkeyteen tavattomasti enemmän kuin ennen. Lapset ovat kovaa tekoa. Heidän ei kuitenkaan pitäisi antaa kestää yksin, Kellomäki sanoo.

Älä selittele

Monesta kirjan tarinasta käy selväksi, että Suomessa ei uskalleta puuttua perheen sisäisiin asioihin.

– Meillä kunnioitetaan perheen yksityisyyttä liian pitkälle. Monessa kirjan tarinassa mietitään, miksi kukaan ei tehnyt mitään niissäkään tapauksissa, jossa lapsi uskaltanut kertoa tilanteesta. Nyt kauhistellaan Facebookissa, jos nähdään jonkun humalaisen vanhemman riuhtovan lasta Linnanmäellä. Somelämpö ei ulotu siihen lapseen asti, mutta itselle saadaan hyvä omatunto, Kellomäki toteaa.

– Ymmärsin kirjani tarinoiden kautta, että aivan poskettomistakin olosuhteista syntyy ihmisiä. Ihmiset selviävät erilaisilla tavoilla. Toiset tarvitsevat kokemustensa käsittelyyn terapiaa, toisilla ei ole tarvetta isoon remonttiin.

Kellomäkeä harmittaa erilainen selittely, jolla ihmiset perustelevat itselleen ja muille, miksi eivät voi itselleen mitään.

– Geenit tai alkoholistisuku ovat ihan vitun tyhmä syy. On epäreilua, että lapselle luodaan mielikuva, että me vaan olemme tällaista sukua, Kellomäki sanoo.

Häntä myös ärsyttää, että ihmiset ovat syyllistäneet itse itsensä kirjaa lukiessaan ja puhuvat hänelle, kuin hän tuomitsisi muiden ihmisten elämää.

– Minulle sanotaan, että no kun oli raskas päivä töissä tai että otan vaan yhden. Eihän se minua kiinnosta helvettiäkään, se on ihmisten oma asia.

Yhden asian Kellomäki kuitenkin sanoo: Jos alkaa itse pohtia, onko minulla alkoholin kanssa jokin ongelma, ongelma yleensä on.

Lopuksi on tietysti pakko kysyä, onko Kellomäki itse absolutisti.

– En ole. Joskus nuorena dokasin enemmänkin, eikä siitä muodostunut minulle ongelmaa. Alkoholi ei vaan nykyään kuulu mitenkään meidän perheemme arkeen. Juomme puolisoni kanssa ehkä kahdesti vuodessa ja silloinkin kodin ulkopuolella. En ole luonteeltani kohtuukäyttävä, joka voisi juoda viiniä yhden lasin. Kun juon, tykkään humaltua. ■

Kellomäen aivoituksia voi seurata kirjan lisäksi blogissa <https://kokovartalofilis.com/>.

Ulkomailta tulvii rahaa kiinteistökauppoihin

ENSIMMÄISEKSI on onniteltava Talonrakennusteollisuus ry:tä onnistuneesta talokaupasta. Työntantajaliitto on myynyt pääkonttorinsa ulkomaiselle kiinteistösijoittajalle Barings Real Estatelle. Samalla Rakennusteollisuus RT muuttaa osoitteen Eteläranta 10, josta löytyvät myös Elinkeinoelämän keskusliiton toimitilat. Toivottavasti EK:n ohjaus ei lisäänty tes-neuvotteluissa tämän muuton myötä.

Pääkaupunkiseudulla ulkomaiset kiinteistösijoittajat ovat lisänneet omistuksiaan viime aikoina. Esimerkiksi yhdysvaltalainen Blackstone osti äskettäin Spondan 3,8 miljardilla eurolla. Perinteisten länsieurooppalaisten ja yhdysvaltalais-

ten sijoittajien lisäksi myös Kiinan, Etelä-Korean ja Singaporen kiinteistömogulit ovat löytäneet Suomen sijoituskohteeseen. Tänä kesänä muun muassa Rovaniemellä vietettiin harjakaisia kiinalaisomisteisen hotellin työmaalla.

Ulkomaisten kiinteistösijoittajien tulo Suomen markkinoille kertoo siitä, että maalikyliltä asialliset sijoituskohteet ovat päässeet loppumaan. Ulkomaiset pörssit takovat ennätystuloksia ja uusi raha hakee ahnaasti itselleen pesäpaikkaa. Tässä maailmantalouden suhdannevaiheessa syrjäkylienkin töllit ja makasiinit tuntuvat rahanarvoisilta sijoituskohteilta. Kun maailmantalous seuraavan kerran tuiskahtaa laskukauteen, ulko-

maiset sijoittajat irtautuvat ensimmäiseksi periferiakohteistaan. Silloin on jälleen tarjolla hyviä kiinteistöjä edullisesti.

Ulkomaiset sijoittajat uskovat, että Suomi keskittyy ja kaupungistuu edelleenkin. Muuten he eivät hölväisi rahojaan tänne. Suomeen pitäisi ennusteen mukaan rakentaa lähivuosikymmeninä miljoona uutta asuntoa, pääasiassa 4–5 kasvukeskukseen. Se merkitsee rakennusalalle valoisia näkymiä. Toivottavasti myös poliittiset päätäjät ovat tehtäviensä tasolla tämän muuttoliikkeen edessä.

Utländska pengar flödar till fastighetsköp

FÖRST en gratulation till Husbyggnadsindustrin rf för en lyckad husaffär. Arbetsgivarförbundet har sålt sitt huvudkontor till den utländska fastighetsinvesteraren Barings Real Estate. Samtidigt flyttar Byggnadsindustrin RT till Södra kajen 10, där även Finlands Näringsliv EK har sitt kontor. Förhoppningsvis kommer flytten inte att innebära att EKs styrning ökar i kollektivavtalsförhandlingarna.

De utländska fastighetsinvesterarna har ökat sitt ägande i huvudstadsregionen på sistone. Till exempel köpte amerikanska Blackstone nyligen Sponda för 3,8 miljarder euro. Utöver de traditio-

nella europeiska och amerikanska investerarna har också fastighetsmoguler från Kina, Sydkorea och Singapore hittat Finland som investeringsobjekt. I somras firades till exempel i Rovaniemi taklagsöl på ett kinesiskt ägt hotellbygge.

Att de utländska fastighetsinvesterarna landstiger i Finland berättar att sakliga investeringsobjekt inte längre finns i på närmare håll. De utländska börserna smider rekordresultat och de nya pengarna söker ivrigt nya hem. I detta konjunkturskede i världsekonomin känns stugorna och magasinerna i de avlägsna byarna som värdefulla investeringsobjekt. När världsekonomin nästa

gång börjar sjunka kommer de utländska investerarna att först göra sig av med de mest avlägsna objekten. Då finns det igen fina fastigheter till salu till ett förmånligt pris.

De utländska investerarna tror att Finland kommer att koncentreras och urbaniseras också i fortsättningen. Annars skulle de inte slösa pengar här. Prognoserna talar för att det under de närmaste åren kommer att byggas en miljon nya bostäder i Finland, huvudsakligen i 4-5 centra. Det betyder ljusa tider för byggbranschen. Förhoppningsvis är också de politiska beslutsfattarna sin uppgift vuxna inför denna flyttväg.

Kannen kuva: Johanna Hellsten

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Palkat ja verot

Nordea siirtää pääkonttorinsa Helsinkiin. Pankki asettui viikko sitten myös Suomen työmarkkinoiden neuvottelupöytiin pääekonomisti **Aki Kangasharjun** johdolla. Nordean mukaan maalla menee nyt niin hyvin, että palkankorotuksia annetaan 0,7 prosenttia!

Pankki katsoo, että liukumata tuplaavat korotuksen ja palkansaajien nettopalkka ei näin ollen kilpailukykyisyyden ja inflaation myötä alene. Tätä auttaa pankkijätin mukaan myös hallituksen vuodelle 2018 päättämät 270 miljoonan euron kevennykset ansiotuloerotukseen kaikille tuloluokille.

STTK:n pääekonomisti Ralf Sund otti myös kantaa tulevan korotuksen suuruuteen. Hänen mukaansa se olisi noin 1,5 prosenttia. Ralekin lienee laskenut veroratkaisun avittavan työehdoista sopimista.

Myös SAK:ssa on laskettu korotuslukemia. Ilman verokevennyksiä palkkojen (liukumineen) pitäisi keskusjärjestömme ekonomistien mukaan nousta noin 2,1 prosenttia, jotta palkansaajien ostovoima ei heikkenisi.

Hallituksen päättämällä ansiotulojen veronkevennyksillä pyritäänkin höyläämään palkankorotuksia pienemmiksi. Kysymys on samasta konstista, jota hallitukset ovat käyttäneet kautta aikojen: Ostovoimaa parannetaan veroja keventämällä. Voihan se tuntua mukavalta, mutta asialla on toinenkin puolensa. Miten tässä oikein käy?

Valtiolla olisi nyt, nousukautena, tilaisuus korjata budjettialijäämäänsä kuntoon. Tähän antaisi tilaisuuden paraneva työllisyys, joka hoitaa yleensä talouson-

gelmat. Julkisen talouden tilanteen korjaaminen tarkoittaa tarkan markan politiikan myötä myös huolenpitoa tuloista. Veronkevennyksiä ei siis oikeastaan pitäisi tehdä.

Menoja nimittäin riittää. Hoivamenot kasvavat. Sote tulee kokoomuksen ajaman valinnanvapauden takia kalliimmaksi kuin nykyinen sosiaali- ja terveyshuolto. Hornetteja ostetaan seuraavalla vaalikaudella 10 miljardilla, laivoja parilla. Infra pitäisi pitää kunnossa. Koulutukseen, myös aikuiskoulutukseen, on satsattava.

Keventäessään veroja tulee hallitus ottamaan jostakin tärkeistä menoluokista pois. Viimeaikainen linja näyttää olevan, että menoleikkausten johdosta pienituloisimmat ovat menettäneet ja verokevennyksen johdosta suurituloisimmat ovat voittaneet. Oikein suurituloisten asia hoidettiin tosin jo vuonna 1993 Ahon-Viinasen hallituksen aikana. Tuolloin tehtiin verouudistus, jonka myötä ansiotuloja alettiin muuntaa kevyesti verotetuiksi pääomatuloiksi.

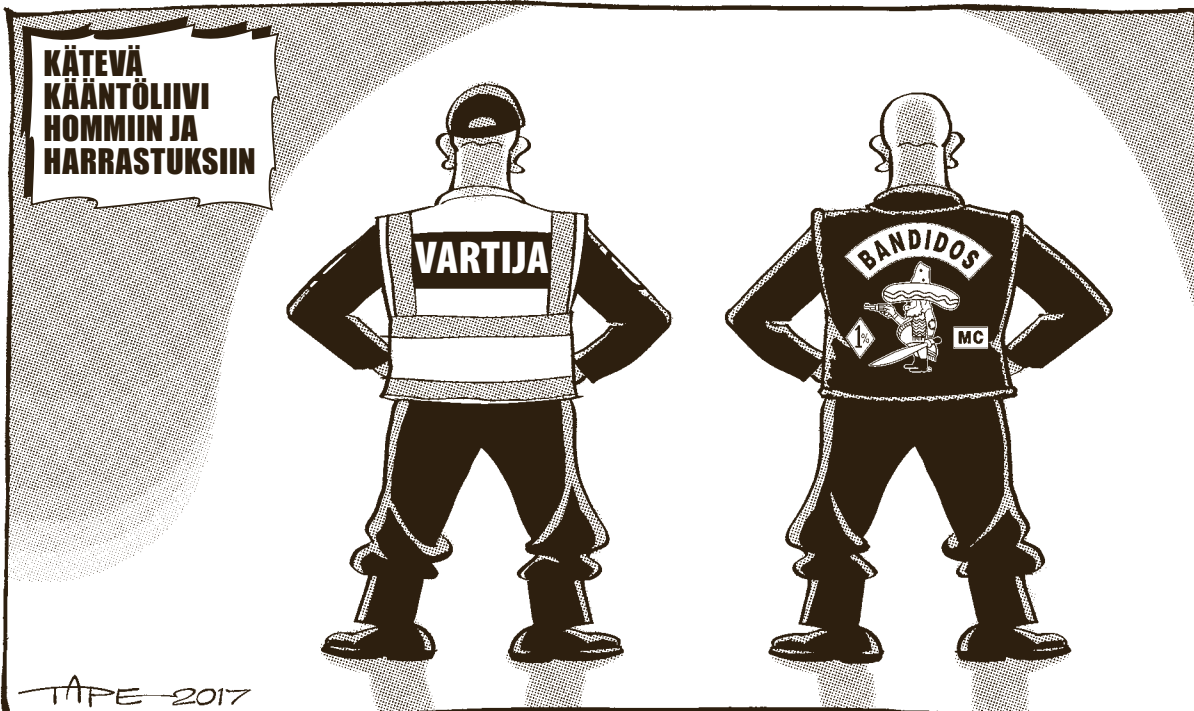
Mikä olisi omien arvojemme mukainen menettely? Pienituloiset ihmiset pärjäävät, jos meillä on hyvät julkiset palvelut ja elämiseen riittävät tulonsiirrot. Tulevaisuus turvataan kaikkien lasten ja nuorten saatavissa olevalla koulutuksella. Veroja on kerättävä niin, että valtio ja kunnat pystyvät tästä huolehtimaan. Hyvänä aikana veroja on kerättävä reilusti, jotta taloutta voidaan elvyttää taantumassa. Palkkakehityksen on perustuttava palkankorotuksiin eikä pienituloisten hyvinvointia rapauttavaan vero- ja menopolitiikkaan. Esitetyt prosentit tuntuvat pieniltä.

Kuukauden kuva

Paikka: Helsinki, Hakaniemi
Aika: elokuu 2017
Kuvaaja: Jukka Nissinen

Mitä? Huumorin kukka Rakennuspartion työmaalla.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
 Jukka Nissinen

Toimittaja/toimitussihteeri
 Johanna Hellsten
 Heikki Korhonen

Taitto
 Aste Helsinki Oy

Tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

Toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
 Tietotalli Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@tietotalli.fi

Tilaushinta
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2016

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 13.10.2017

Tähän numeroon tarkoitettujen materiaalin on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 29.9.2017**.

2017		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
10	29.9.	13.10.
11	27.10.	10.11.
12	1.12.	15.12.

2018		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
1	29.12.2017	12.1.
2	26.1.	9.2.
3	2.3.	16.3.
4	to 29.3.	13.4.
5	27.4.	11.5.
6	1.6.	15.6.
7	29.6.	13.7.
8	3.8.	17.8.
9	31.8.	14.9.

Lehden ilmestymispäivä on **perjantai**.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on **kaksi viikkoa** ennen lehden ilmestymistä (paitsi nro 4:n osalta se on to 29.3.).

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse vastaan!

Läntisen toiminta-alueen jäsenhankintakisa tuotti satoa

Jäsenhankintakilpailun tuloksena Rakennusliittoon liittyi 116 uutta jäsentä.

Pekka Kuosmanen

Viime vuoden lopulla Länsi-Suomen alueella käynnistettiin jäsenhankintakampanja, jonka ensimmäisenä toimenpiteenä oli jäsenhankintakilpailu. Runsaan 5 kuukauden mittaisen kisan voittajaksi selviytyi valkeakoskelainen, Lujatalo Oy:n alueyksikön työsuojeluvaltuutettu ja pääluottamusmies **Marko Metsäpelto**, joka hankki liittoon 31 uutta jäsentä.

– Alkuun minun ei ollut tarkoitus edes lähteä mukaan kisaan, mutta onneksi lähdin. Tosin alkupotkun lähtöön sain **Lindgrenin Jukalta**, joka toimii Rakennusliiton Hämeen aluepäällikkönä, Marko Metsäpelto myhäilee Turvan ja Rakennusliiton sponsoroiman 2 hengen etelänmatkan lahjakortti hypypysissään.

Metsäpelto kertoo, että alkuun ei ollut kovinkaan helppoa saada porukkaa mukaan, mutta kun oli pehmittänyt kavereita tarpeeksi, homma lähti rullaamaan.

Läntisen toiminta-alueen jäsenhankintakisan voittajat palkittiin kukkasin ja lahjakortein. Palkitut olivat Ossi Pasanen (edessä vas.), Marko Metsäpelto ja Juha Salminen. Tilaisuudessa olivat mukana myös Jouni Ruotsalainen (takana vas.) Rakennusliitosta, Jyri Isotupa Turvasta, Jari Virtanen Holiday Clubista ja Mari-Anne Nyman Viking Linesta.

– Kokonaisuudessaan sain 38 kaveria liittymään, näistä 7 on jättänyt jäsenmaksunsa hoitamatta.

Kilpailun sääntöjen mukaisesti 20 parhaan kesken arvottiin kakos- ja kolmospalkinto. Arpa suosi Skanskan Osuuspankki Pohjolan ja Turun sairaalatyömaiden yhteys-

mies **Ossi Pasasta**, joka kävi pokaamassa kakkospalkintona olleen Holiday Clubin täyden ylläpidon viikonloppupaketin.

– Itseasiassa kaverit suhtautuivat jäsenhakemuksen täyttämiseen kovinkin myönteisesti, ja monet olivat miettineet jäsenyyttä jo aiemminkin. Tällaisella projektityömaalahan kaikki ovat aliurakoitsijoiden palkkalistoilla. Kun he ovat vielä aika nuorta väkeä, niin faktojen kertominen jäsenyyden eduista auttoi, työmaan perehdyttäjänä toimiva Ossi Pasanen kertoo.

Pasanen painottaa, että perehdyttämistilanteessa järjestäytymisasiä ei saa ottaa esille.

Kosken Betonielementti Oy:n työsuojeluvaltuutettu ja luottamusmies **Juha Salminen** pääsee puolestaan kolmannen sijansa myötä lukusristeilemään Viking Linelle.

Juha Salminen kertoo saaneensa tiedon kilpailusta työsuojelukursilla.

– Minun tekemääni jäsenhankintaan taisi työnantaja auttaa eniten, Juha Salminen naurahtaa.

Salminen kertoo, miten riita työnantajan kanssa johti Rakennusliiton edustajan käyntiin työmaalla.

– Kun asiat saatiin kuntoon, al-

koi jäsenhakemusten allekirjoitustulla.

Kilpailun säännöistä johtuen kisassa toiseksi eniten jäseniä hankkineen **Jarno Lappalaisen** suoritus olisi muuten jäänyt palkitsematta, ellei hänelle olisi ojennettu Viking Linen risteilylahjakorttia.

Mitä jatkossa pitäisi tehdä?

Rakennusalalla käytetään jatkossa yhä enenevässä määrin vuokratyövoimaa ja työntekijöiden eläköitymisen myötä väki nuorentuu. Palkittu jäsenhankkijakolmikko on yhtä mieltä siitä, että uusille työntekijöille pitää kertoa myös ammattiyhdistysliikkeen saavutuksista.

– Itse ainakin huomasin auttavan, kun kerroin, mitä kaikkea ay-liike ja Rakennusliitto ovat saaneet aikaan, Marko Metsäpelto sanoo.

Vaikka ammattikouluissa jo vierailaankin, pitäisi tulevaisuudessa saada koulutuksen yhteyteen vielä enemmän tietoa ammattiliitosta ja työehtosopimuksista.

Järjestäjien mielestä hyvät sponsorit edesauttoivat kisan järjestämistä. Houkuttelevat palkinnot lisäsivät selvästi kampanjaan mukaan lähteneiden innostusta, siksi järjestäjät haluavatkin kiittää tukijoita. ■

Healthy Business
Dustcontrol

UUSI KÄTEVÄ VERKKOKAUPPA

WEBSHOP.DUSTCONTROL.FI

Tilaa silloin, kun sinulle sopii.

- Auki 24/7
- Rahtivapaa yli 1000 euron (alv 0 %) tilauksista
- Lisävarusteita, käyttötavaraa, eniten myytyjä koneitamme
- Tuotetietoa
- Teidän nettohinnat
- Teidän tilaushistoria
- Teidän laskunne
- Pikatilaus toistuville tilauksille
- Toimitus suoraan työmaalle

ENSIMMÄISET 200 VERKKOKAUPPAAN REKISTERÖITYNYTTÄ ASIAKASTA SAA DUSTCONTROLIN TURVALAUKUN ENSIMMÄISEN TILAUKSEN YHTEYDESSÄ.

Verkkokauppa aukeaa 4. syyskuuta 2017. dustcontrol.fi

Lehdestä reväistystä

Virkamies pääsi yllättämään kollegansa.

Helsingin Sanomat 23. elokuuta

Oikeusasiamies kritisoi tiedotteessaan sitä, että oikeusministeriön mukaan virhettä ei voida korjata ennen vuoden 2018 järjestelmämuutosta. Oikeusasiamies pyysi oikeusministeriötä ilmoittamaan vuoden loppuun mennessä mihin toimenpiteisiin se on asiassa ryhtynyt, vaikka virhe oli poistunut järjestelmästä jo huhtikuussa. Oikeusministeriön erityisasiantuntijan Leena Vettenrannan mukaan oikeusministeriölle tuli yllätyksenä, että virhe olikin korjattu.

Uusi mies, vähän vanhemmat työsuojelumääräykset

Mikkö Huotarin työmaalla tehdään töitä kahdessa vuorossa.

Kainuun keskussairaalan työmaalla riittää töitä vuoteen 2021 asti.

Yhteismiehen pestin voi aloittaa jo koeaikana.

Jukka Nissinen

Kirvesmies Mikko Huotari ei aloittanut yhteismiesuraansa vaatimattomasti. Ensimmäinen yhteismiespesti tuli Kainuun keskussairaalan työmaalla, jossa törröttää jo 2 torninosturia ja yksi linkkunosturi. Töitäkin tehdään osittain kahdessa vuorossa. Muotteja asennetaan aamulla, jotta illalla ehditään paremmin tekemään elementtinoja.

– Olen vielä koeajalla Skanskalla, Huotari kertoo.

Yhteismiesvaalin aikaan Mikko Huotari oli ollut vasta viikon Skanskan leivissä. Aloitusviikolla oli jo ensimmäinen TR-mittauskierros, jolle mestari pyysi Huotaria mukaan vähän työmaahan tutustuttamismielessä. Työmaalla pidetyt yhteismiesvaalit määräsi lopulta Huotarin yhteismieheksi.

– Ensimmäinen TR-kierros oli hyvä, siinä pääsi heti kartalle työmaasta. Viimeisin TR-mittaus tulos oli 92,8. Työmaan

laajetessa tulee lisää tarkastuskohteita.

Työmaan järjestys ja siisteys ovat eniten tulosta rasittavia kohtia.

– Siinä pitää jokaisen käyttää omaa järkeään, että kaikki jätteet menevät oikeisiin paikkoihin, Huotari painottaa.

Kurseilta lisätieto yhteismiehen askareihin

Marraskuussa Mikko Huotari lähtee Jyväskylään yhteismieskurssille. Tuore yhteismies kaipaa kurssilta laventuvaa tietopohjaa tehtävien hoitoa varten. Onneksi keskussairaalan työmaalta löytyy konkareita, jotka mielellään neuvovat ensikertalaista.

Keskussairaalan työmaalla Huotari tekee parhaillaan isojen putkiläpivientien raudoitus- ja muotitustöitä. Rakennustöitä Kajaanista kotoisin oleva Huotari on tehnyt junnuikäisestä lähtien, 15 vuoden edestä.

– Asuin välillä 8 vuotta Tampereella. Siellä tein etupäässä elementtiasennuksia ja raudoitusohjelmia. Tampereella loppuivat työt ja avopuoliso valmistui koulusta, joten muuttimme tänne takaisin. Sukulaiset asuvat täällä, joten lastenhoitoapua saa helpommin, Huotari kertoo.

Huotarin rakentajan ura on alkanut tämän päivän tyypilliseen tapaan vuokratyöyrityksistä aliurakoitsijan pestina. Viimeisin rasti ennen keskussairaalan työmaata oli Kainuun ammattiopiston takanmuurauskurssi. Huotari on työskennellyt jonkin aikaa muurarin reppikana.

– Siinä pääsi näkemään tosi ammattimiehen otteita. Takanmuuraus oli minulle uutta ja kiinnostavaa. Kun kurssi loppui perjantaina, seuraavana maanantaina aloitin työt täällä keskussairaalan työmaalla. ■

Metalliliitosta Rakennusliittoon

Jukka Nissinen

KAINUUN keskussairaalan yhdestä nosturinkopista löytyy aivan tuore Rakennusliiton jäsen. **Juhamatti Saarinen** valmistui viime vuonna nosturinkuljettajaksi Forssassa Faktia-oppilaitoksessa.

– Sairaalityömaalle pystytettiin pienempi nosturi. Pääsen ajamaan sitä, Saarinen kertoo.

Saarinen oli tyytyväinen Forssan opetuksen, etenkin ajoharjoitteluun oikeilla nostureilla.

– Ajoimme niitä päivittäin, Saarinen on tyytyväinen käytännönläheiseen opetukseen.

Pikkunosturi on sairaalityömaan kolmas nosturi. Kiinteiden nostureiden lisäksi työmaalla on autonosturi.

Saarinen on ollut pitkään Metalliliiton jäsen. Metalliliiton jäsenmaksu on tällä hetkellä 1,75 prosentin luokkaa, mutta Rakennusliiton alempi 1,6 prosentin jäsenmaksu ei ollut Juhamatti Saariselle syy vaihtaa jäsenyyttä.

– Kun rupesin nosturikuskiksi, vaihdoin samalla liittoon. Sitä kautta voi syntyä myös uusia yhteyksiä ja mahdollisuuksia löytää uusia työpaikkoja, Saarinen miettii.

Saarisen mielestä tärkeintä on ammattiliiton kuuluminen, ei se mihin liittoon kuuluu.

– Jos rakennustyömaalla on pitempi työsuhte, on järkevää kuulua Rakennusliittoon. ■

Kajaanin keskussairaalalle uudet tilat

TÄMÄN vuoden alusta käynnistynyt Kainuun keskussairaalan uudisrakennus- ja peruskorjaushanke kestää näillä näkymin vuoteen 2021 asti. Rakentaminen on jaksotettu 3 osaan. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan pääosa uudesta sairaalarakennuksesta vuosina 2017–2019. Toisessa vaiheessa 2019–2021 rakennetaan loput poliklinikka- ja vuodeosastotilat sekä peruskorjataan sairaalan nykyinen päivystysrakennus.

Viimeiseksi osa vanhasta keskussairaalan puretaan. Sairaala toimii koko ajan ilman väistötiloja.

Sairaalahankkeen laajuus on 46 282 bruttoneliometriä. Investoinnin kokonaisbudjetti on 153 miljoonaa euroa. Työt tehdään allianssimallilla. Tilaa, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän, lisäksi mukana ovat rakennusurakoitsijana Skanska, talotekniikan urakoinnista vastaava Caverion Suomi sekä suunnitteluyhtiöt Sweco Architects ja Sweco Rakennetekniikka, Sweco PM ja Sweco Talotekniikka.

Työmaalla on tällä hetkellä töissä noin 70 henkeä. Skanskan palkkalistoilla on 30 henkeä, joista puolet on toimihenkilöitä.

Juhamatti Saarisesta mielestä Rakennusliiton jäsenyydestä on enemmän hyötyä kuin Metalliliiton jäsenyydestä.

Siltojen vedeneristystyöt tehdään nykyisin sääsuojan sisällä.

Hehtaaritolkulla vedeneristystä

Siltojen vesieristys on tarkkaa työtä. Keilaniemen tunnelin viherkansi on tavallista suurempi eristystyömaa.

Lauri Haikola

Kehä ykkösellä on taas ruuhkaa. Espoon Keilaniemessä rakennetaan 440 metriä pitkää tunnelia, mikä aikanaan sujuvoittaa liikennettä. Tunnelin katolle tulee Tapiolan ja Keilaniemen yhdistävä viherkansi, jonka päälle on suunnitella muun muassa tenniskenttä.

Akaan Toijalasta ja Viialasta koitoisin olevat AL-Katot Oy:n työntekijät **Mauri Ahonen** ja **Tero Moisio** vesieristävät kohteessa tunnelin kantta ja seiniä. Hämeenlinnalainen **Ahti Leppänen** on juuri tullut mukaan massiivisen eristyskohteen miesvahvuuteen. Viime aikoina on ollut paljon puhetta siltojen lujuusongelmista. Nämä miehet pitävät huolen, etteivät betonirakenteet pääse kastumaan.

Miten kyseinen kohde poikkeaa normaalista siltatyömaasta?

– Yleensä kohteet ovat suuruudeltaan 500 neliömetrin kokoisia. Täällä ollaan oltu toukokuusta lähtien ja työmaa kestää vuoteen 2019 saakka. Pelkästään eristettävää seinäpintaa on 2,5 hehtaaria ja

kantta 1,5 hehtaaria. Lisäksi on joi-tain pieniä siltoja ja tukimuureja, siltatyömailla vuodesta 2005 työskennellyt Mauri Ahonen toteaa.

– Aloitimme siltojen eristämisen, kun aikanaan vaihdoimme työnantajaa. Edellinen ei tehnyt ollenkaan sillan eristyksiä Tero Moisio kertoo.

Ahti Leppänen on ollut ensimmäisellä silta-työmaalla jo 1980-luvun alussa.

Minkälaisen suojapeitteen betonisilta saa veden varalle?

– Puhtaan betonipinnan päälle tehdään ensin kylmäsiively. Tämän jälkeen kannulla levitetään kumi-bitumi, jonka päälle rullataan aluskate ja myöhemmin päälle hitsataan kauttaaltaan pintahuopa. Tämän kokoisella mestalla pikipatoja täytyy olla 2, jotta työtä pystyy tekemään urakkavauhdilla, Moisio toteaa.

Osa vedeneristysalan yrityksistä ei tee ollenkaan siltoja. Yksi syy on työhön vaadittava VTT Expert Services Oy:n myöntämä henkilösertifikaatti. Pätevyys löytyy vain 97 hen-

Ahti Leppänen hitsaa pintahuopaa.

kilöltä Suomessa ja se täytyy uusina vuosittain.

– Menneinä vuosina siltojen eristykset ei aina onnistuneet ja osa lopetti niiden tekemisen. Ennen huopakatteet asennettiin hitsaamalla ja

eristeen alle jäi ilmakuplia. Kuplat nousivat kuumalla kelillä ja rikkoi asfaltin. Nykyään, kun asennus tehdään liimaamalla, niin en ole kuulut yhdestäkään epäonnistumisesta, Ahonen sanoo.

Tarkat olosuhteet

Ennen työn aloittamista Moisio ottaa esiin mittareita ja lomakekansion.

– Mittaan ensin ilmankosteuden, minkä tulee olla alle 85 prosenttia, sekä ilman lämpötilan. Tämän jälkeen mittaan kannen eristysalueen pintalämpötilan ja kastepistelämpötilan. Kannen pintalämpötilan on oltava vähintään 3 astetta korkeampi kuin kastepistelämpötilan. Merkitse kaikki lukemat olosuhdepöytäkirjaan. Joskus betonin pinnasta saatetaan mitata myös makrokarkeus lasihelmimenetelmällä. Testillä mitataan sillan pinnan karheutta, ettei pinta ole liian karhea tai liian sileä.

Antavatko mittaukset varmuuden siitä, että kannesta tulee vesitiivis ja että kermi ovat tarttuneet kunnolla alustaan?

– Jokaista tuhatta alkavaa neliötä kohden teemme vielä vetokokeen. Tartuntavetokokeessa mittaamme tartuntalujuuden aluskermin ja eristysalustan välillä. Liimaamme kaksikomponenttiliimalla 6 alumiinista kiinnikettä aluskermiin. Seuraavana päivänä otamme vetolaitteen, mittaamme tartuntalujuuden ja merkitsemme ne vetokoepöytäkirjaan.

Tapahtuuko eristystyö aina tellassa?

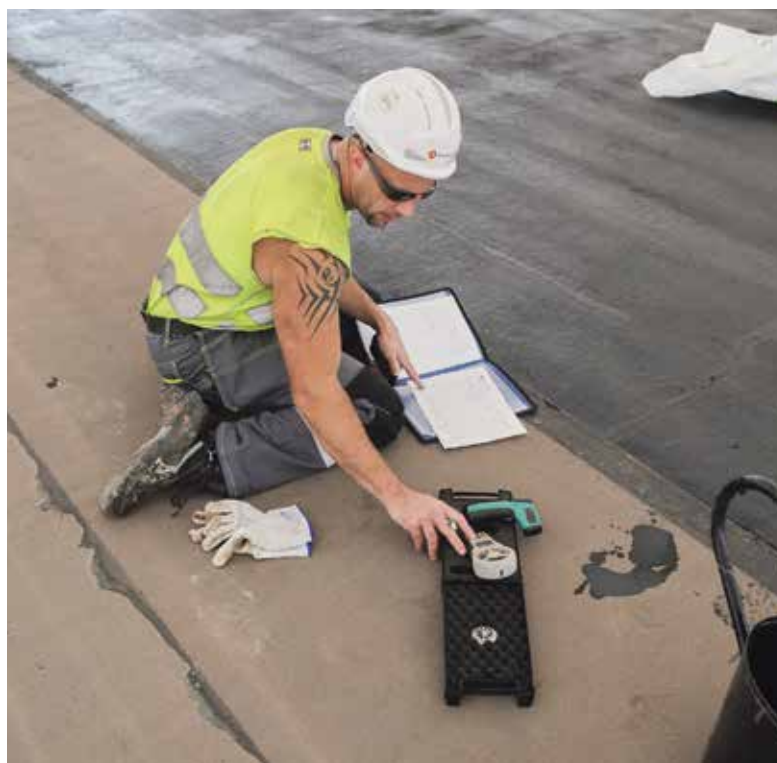
– Nykyään eristys- ja tiivistystyö tehdään aina sääsuojan sisällä. Suojalla luodaan parhaat olosuhteet

kuivumiselle ja kuivana pysymiselle. Onhan täällä välillä pölyä ja käryä, riippuen työvaiheesta. Sisäilmaan ja ilmankosteuteen voi vaikuttaa lämmittimillä ja tuulettamalla. Liikenteen kannalta on myös turvallisempi työskennellä sääsuojassa. Toisinaan ohii mennään aivan sairasta ylinopeutta. Liikenteeltä suojaavat myös betoniporsaat. Pitkillä ja kapeilla silloilla välit voi olla todella ahtaita. Yhdellä työmaalla teltan kulmaan rikkoutui 6 rekan peiliä, Moisio kertoo.

Vedeneristysalalle oma sertifiointi

Vuonna 2015 katto- ja vedeneristysalalle oli oma tulityökortti. Ennen vuotta 2016 suoritettu koulutus on voimassa kortissa mainitun ajan. Vanha tulityökortti oli osoitus siitä, että työntekijällä on jonkinlainen tietämys tai kokemus kattoalan töistä.

Tulityökorttien yhdistyessä yhdeksi kortiksi alalle haluttiin kehittää uusi työntekijän ammattitaidosta kertova todistus. Uudessa kattoasentajasertifioinnissa alan työntekijät suorittavat näyttökokeen. Kokeita on tehty neljälle eri osaamisalueelle: bitumikermikatot, PVC-katot, peltikatot ja tiilikatot. Koe sisältää 24 kysymystä ja suorittamisen yhteydessä voi käyttää apuna muun muassa ve-

Tero Moisio täyttää olosuhdepöytäkirjaa.

deneristysalan tessiä ja kattotöiden työturvallisuusjulkaisuja.

Kokeen voivat suorittaa Kattoliiton jäsenyrityksissä työskentelevät, vähintään 5 vuotta alalla olleet työntekijät. Ammattitutkinnon tai hen-

kilösertifioinnin suorittaneet saavat kattoasentajasertifikaatin ilman näyttökokeita. Kattoliiton arviointitoimikunta hyväksyy kokeen ja myöntää sertifikaatin. Ensimmäiset näyttökokeet suoritettiin keväällä. ■

Ammattilaisen laserlaitteet

Spectra Precisionin
kojeilla työt valmistuvat
nopeasti ja lopputulos
on millin tarkkuudella
oikein

Tasolaserit
Viivalaserit
Pistelaserit
Maanrakennuslaserit
Putkilaserit
Vastaanottimet
Etäisyysmittarit
Vaaituskojeet
Tarvikkeet

**Monipuoliset
toiminnot**

**Virheettömät
tulokset**

**Nopeasti
valmista**

Laitteet, huolto, tuki, koulutus
Kaikki yhdestä paikasta

Puh. 0207 510 600
www.geotrim.fi

Kesälahden Rakennukselle uusvanha työsuojeluvaltuutettu

Työsuojeluvaltuutettu Jukka Silvennoinen on siirtynyt siltatyömailta talojen pystytykseen.

Työsuojeluvaltuutetun pesti voi olla voimassa ilman virallista ilmoitusta. Paperityöt kannattaa silti tehdä mahdollisimman pian.

Jukka Nissinen

Kirvesmies **Jukka Silvennoinen** on ollut vajaat 10 vuotta Kesälahden Rakennuksen työsuojeluvaltuutettuna, mutta virallisten papereiden tekeminen on lykkääntynyt tähän kesään asti. Yksi sekaannuksen aiheuttaja on ollut se, että vuonna 2015 Kesälahden Rakennuksesta irtaantui Kesälahden Maansiirto Oy, joka puolestaan fuusioitui kahden muun infra-alan yrityksen kanssa Kreate Oy:ksi. Työsuojeluvaltuutetun pesti hoitui aikaisemmin yhteisesti maansiirtopuolen kanssa.

– Tällä kertaa olen ollut Kesälahden rakennuksella vuodesta 2002 lähtien.

Silvennoinen ehti tehdä puolenkymmenen vuoden mutkan myös

Kesälahden Maansiirto Oy:n puolelle. Siltatyömaat tulivat tutuiksi Joensuu–Helsinki-akselilla. Työura Kesälahden rakennuksella alkoi jo vuonna 1984 oppisopimuskoulutuksen merkeissä. Silvennoinen on ollut tyytyväinen oppisopimuskoulutukseen. Se on antanut paremman käytännön osaamisen ammattikouluun verrattuna.

– Olin ensiksi vähän aikaa ammattikoulussa maalarilinjalla, mutta se ei oikein tuntunut sopivalta. Oppisopimuskoulutus oli silloin aivan uutta, meitä taisi olla vuonna 1984 koko maassa alle 15 oppisopimusta. Teoriaopinnot käytiin tekemässä Porissa, opiskelijoita oli Kemijärveä ja Kotkaa myöten.

Silvennoinen jätti mielellään siltatyömaat taakseen sen jälkeen, kun perheeseen ilmaantui lapsia.

– Se ei tuntunut kovinkaan mukavalta pistäytyä kotona viikonloppuisin, 2 lapsen onnellinen isä toteaa.

Putoamissuojaus on parantunut

Työturvallisuus on nykyisin huomattavasti paremmalla tolalla verrattuna Silvennoisen työuran alkuaikoihin.

– Muistan esimerkiksi Anjalan-kosken työmaan 1990-luvun alusta. Menimme joen toiselle puolelle kahville pelkän liittopalkin päältä kävelen. Alas oli matkaa melkein 10 metriä. Silloin siihen ei kiinnitetty mitään huomiota.

Työturvallisuuden parantuminen näkyy etenkin rakennustelineiden pystytyksessä. Aikaisemmat lautaviritelmät ovat korvautuneet kunnollisilla metallitelineillä, jotka vielä tarkastetaan ennen käyttöönottoa.

– Telineiden lisäksi suojaimet ovat toinen kohta, johon pitää kiinnittää koko ajan huomiota.

Työsuojelussa aika tekee hankalastakin asiasta normaalin käytännön, kuten leukahihnasta muutama vuosi takaperin.

– Etenkin halvoissa suojalaseissa on vielä kehitettävää, ne naarmuuntuvat ja huurtuvat helposti. Tänäkin aamuna, kun menin työkalukonttiin, lasit oli otettava pois. Niiden kanssa ei nähnyt siellä mitään.

Kesälahden Rakennuksella on

sattunut viimeksi vakava työtapaturma puolitoista vuotta sitten. Työntekijä tipahti parin metrin korkeudesta telineeltä päätä edellä.

– Onneksi kypärä oli päässä, mutta ranne murtui pahasti onnettomuudessa, Silvennoinen kertoo.

Työmatkoilla väistellään monttuja

Silvennoisen työmaa on tällä kertaa Savonlinnassa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ja Savonlinnan Yritystilat Oy:n yhteistyönä rakennettavassa kuitulaboratoriossa, josta tulee biotuote- ja prosessiteknikan tutkimus- ja innovaatiokeskus.

– Tulin tälle työmaalle helmimaaliskuun vaihteessa.

Silvennoisen työkaveri, kirvesmies **Reijo Turtiainen** tuli työmaalle kuukautta myöhemmin.

– Täällä Savonlinnassa on Suomen suurimman betonisillan rakennustyömaa. Ihmettelen, että uskaltaisivat sellaisen tehdä, kun tiedetään millainen on nykybetonin laatu, Turtiainen veistelee Savonlinnan keskustan länsilaidan työmaasta.

Savonlinnan ja Kesälahden välille työmatkaa kertyy yhteen suuntaan 70 kilometriä. Kuitulaboratorion työmaa on onneksi Savonlinnan keskustan itälaidalla, keskustan liikennesumppu jää työmatkareissulta sivuun.

– Kesälahdelle voi ajaa täältä Kerimäen tai Punkasalmen kautta.

Pasi Vanninen tekee mielellään muitakin rakennushommia siltatyömaalla kaivinkoneessa istumisen vastapainoksi.

Siellä pitää varoa monttujen ja oikeita reikiä tiellä. Jos olisi moottoripyörällä liikkeellä, se olisi vaarallista.

Jännevirralla jo kotikenttäetu

Kreate urakoi parhaillaan myös Jännevirran uutta siltaa Siilinjärvellä Valtatie 9:llä. Uusi silta otetaan käyttöön elokuussa 2018. Töitä työmaalla riittää seuraavaan marraskuuhun asti.

– Tämä on jo kotikenttäetu, kun työmaa on näin lähellä, Joensuun Kontiolahdelta kotoisin oleva työmaan työsuojeluvaltuutettu ja yhteismies **Pasi Vanninen** toteaa.

Kotimatkaa kertyy Vanniselle 140 kilometriä. Pitkämatkalaiset tekevät 12-tuntista päivää, jotta kotona ehtii paremmin viivähtää viikonloppuisin. Kreate on järjestänyt työntekijöilleen kerrostalokolmion läheisestä Vuorelasta majoituspai- kaksi.

– Majoitukset ovat parantuneet vuosien mittaan. Aikaisemmin nu-

kuttiin asuntovaunuissa ja vaikka missä, 16 vuotta reissuhommia tehnyt Vanninen vertaa.

Vannisen mukaan tänä päivänä työnantaja tajuaa, että työntekijät arvostavat kunnollisia ja rauhallisia majoitustiloja. Vanninen tekee siltatyömaalla maansiirtotöitä, paa- lutuksia ja mielellään muitakin rakennustöitä.

– Kaivinkoneella ajaminen ei ole niin herkkuhommaa, etteikö tekisi muutakin välillä. Tästä istumisesta pyöristyy helposti niin paljon, jotta ei kopista pääse alas, Vanninen nauraa.

Töiden vastapainoksi Vanninen on löytänyt lentopalloporukan, joka käy maanantaisin pelaamassa läheisellä liikuntahallilla.

Vannisen mielestä tulevalle tes- kierrokselle on lähdettävä tavoittelemaan korotuksia.

– Yleiskorotukset ovat varmaan paras tapa palkankorotuksissa, Vanninen arvioi. ■

Eläkeputki on vielä ehjä

Jukka Nissinen

KESÄLAHTELAINEN kirvesmies **Heikki Kainulainen** haluaisi tietää miten työttömyydeltä voisi pelastua eläkeputkeen.

– Lisäpäiväoikeus, kansan- omaisesti eläkeputki, on pantu tänä päivänä kolmeen eri osaan syntymävuoden mukaan, Joensuun aluetoimitsija **Matti Leinonen** selventää.

– Tällä hetkellä nykyinen eläkeputki on olemassa vuoteen 2025. Tähän eläkeputkiporuk- kaan kuuluvat vuoden 1957 jäl- keen syntyneet. Ennen kuin täyt- tää 61 vuotta, pitää olla vähin- tään 1 syömätön työttömyyskas- san päivä jäljellä, jotta on mah- dollista päästä käyttämään lisä- päiväoikeutta

Näillä työttömyysturvan lisä- päivillä on mahdollista keventää työtaakkaansa varsinaiseen van- huuseläkkeeseen asti, joka alkaa 65 ikävuoden jälkeen. Leinonen muistuttaa, että mahdolliset työ- tarjoukset on otettava vastaan eläkeputken aikana, muuten putki rapsahtaa poikki.

– Töitä on koko ajan haettu, mutta Keski-Karjala on hiljenemässä todel- la rankasti. Eihän siellä ole muita kuin moto-kuskeja ja mansikanpoimijoita. Keski-Karjalassa oli pitkään erittäin hyvä työllisyystilanne, tosin talvisin on joutunut käymään kauempana töissä, Kainulainen sanoo.

Uudiskohteita ei ole lähdössä käyntiin nykyisin Kiteeseen kuuluvan Kesä- lahden lähialueilla. Kainulainen on parhaillaan Savonlinnassa tekemässä ta- kuukorjauksia. Työkeikalla on pitänyt käydä välillä Lieksassa asti. Heikolta näyttävän työllisyystilanteen lisäksi Kainulainen haluaa viettää eläkepäiviä terveenä miehenä. Samalla on mahdollista antaa tilaa nuoremmille tekijöille.

– Tämä asia on kypsytynyt hiljalleen mielessäni, että saisi itsensä pysy- mään kunnossa. Vähän jäi miltsistä uupumaan, en kehtaa sitä enää metsäs- tää, Kainulainen vitsailee.

Työnantajana Kesälahden rakennus on ollut asiallinen, se ei ole rassannut Kainulaista. Kesälahden rakennus Oy oli Kainulaisen ensimmäisiä työpaik- koja jo kouluvuosina. Välillä Kainulainen kävi hommissa muun muassa Lem- minkäisellä ja Rakennusliike Taskisella, mutta on palannut takaisin.

Kesälahden osasto yhdistyi parikymmentä vuotta sitten Kiteen osastoon.

– Kuntapäätäjät seurasivat meitä perässä, Kesälahden osaston sihteerinä kymmenkunta vuotta ollut Kainulainen toteaa. ■

Heikki Kainulainen haluaisi antaa nuoremmille rakentajille tilaa työelämässä.

Työttömyysturvan lisäpäivät eli eläkeputki

TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHAA voit saada 500 päivän enimmäisajan li- säksi lisäpäiviltä, jos olet täyttänyt ikärajan ennen 500 päivän enim- mäisajan täyttymistä ja olet ollut eläkkeeseen oikeuttavassa työssä vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana ennen lisäpäivien alkamista.

Vuonna 1955–1956 syntyneille lisäpäiviin oikeuttava ikäraja on 60 vuotta.

Vuonna 1957 ja sen jälkeen syntyneillä oikeus lisäpäiviin alkaa 61-vuotiaana.

Lisäpäivärahaa voit saada enintään sen kuukauden loppuun, jona täytät 65 vuotta.

Työttömyysturvaan liittyvissä asioissa saat lisätietoa omasta työttömyyskassastasi, Työttömyyskassojen yhteisjärjestöstä tai Kelasta. Työttömyysturvan lisäpäiviä kutsutaan myös käsitteillä työttömyysputki ja eläkeputki.

Lisäpäiväoikeuden aikana tulee olla työnhaku kunnossa ja kas- salle tulee lähettää päivärahahakemus normaalisti 4 kalenteriviikon tai kalenterikuukauden jaksoissa eläkkeelle siirtymiseen saakka.

Pitkäaikaistyötön saa vanhuuseläkkeen 62-vuotiaana

Jos olet syntynyt vuonna 1957 tai aiemmin ja saanut työttömyyspäivä- värahaa 500 päivän jälkeen myös lisäpäiviltä, voit halutessasi hakea vanhuuseläkkeesi jo 62 vuoden iässä. Voit itse valita, haetko van- huuseläkettä vai jatkatko työttömyyspäivärahalla 65-vuotiaaksi asti.

Kun vanhuuseläke myönnetään lisäpäivien perusteella, van- huuseläkkeeseen ei tehdä varhennusvähennystä. Eläke maksetaan eläkkeen alkamista edeltävän kuukauden loppuun mennessä kart- tuneen suuruusena.

Jos sinulle myönnetään vanhuuseläke työttömyyspäivärahojen lisäpäivien perusteella, voit tehdä eläkkeen rinnalla ansiotyötä rajoituksetta.

Lähde: tyoelake.fi

TYÖMAA HELSINGISSÄ?

NYT - 15% ALENNUSTA MAJOITUKSESTA SEKÄ ILMAINEN SAUNA!

Helsingin Katajanokalla sijaitseva Eurohostel tarjoaa rakennusalan ammattilaisille työmatkamajoituksesta -15% alennuksen sekä ilmaisen aamu- ja iltasaunan.

Etu on voimassa kun varaat vähintään kolmen peräkkäisen yön majoituksen. Kaikissa huoneissa on linavaatteet sekä pyyheliina. Käytössäsi tietysti myös ilmainen WiFi!

Majoituksen normaalihinnat alk. 19,20 €/yö/hlö (sis. ALV).

VARAA NYT! SOITA 09 622 0470
tai lähetä sähköpostia: eurohostel@eurohostel.fi

Eurohostel
www.eurohostel.fi

Tuoteteollisuudessa kunnan ammattimieskin saattaa tienata vain 11 euroa tunnilta.

Näyttäisi siltä, että myös vuokratyön käyttö korostuu monesti samoissa työpaikoissa, joissa palkkataso on matalampi.

– Mielestäni hyvänä malliesimerkkinä toimivat tehtaot, joissa on esimerkiksi sovittu, että tehtaon henkilöstöstä on enimmillään 10 prosenttia vuokratyövoimaa. Suomessa on kuitenkin tuoteteollisuustehtaita, joissa vuokratyöntekijöiden osuus on jopa yli 80 prosenttia.

Vuokratyöntekijöiden palkkatasoa on todella vaikea selvittää.

– Vuokramiehille on sovittu jokin henkilökohtainen tuntipalkka, jonka muodostumisen ehdoista on vaikea tietää. Tuoteteollisuuden työehtosopimuksessa työntekijälle tulee määritellä työkohtainen palkka. Työkohtaisen tason määrittämisen jälkeen määritellään olosuhdetaso. Perustasomääritelmät on tehty tehdaskohtaisesti luokittelemalla kaikki eri työt ja tehtävänkuvat, minkä mukaan palkkaluokka määräytyy, Haikola huokaa.

Näiden lisäksi tulee vielä määritellä henkilökohtainen palkanosuus, mikä on enintään 20 prosenttia perustasomääritelmästä.

– Määritelmiä ei ole lähtökohtaisesti koskaan tehty vuokratyöntekijöille, sillä ei vuokratyön välitysfirmit eivät ymmärrä järjestelmää eivätkö tunne käyttäjäyrityksen työnkuvauksia. On myös tapauksia, joissa vuokrafirman työntekijä on mukana suorituspalkkausjärjestelmässä, eikä saa hänelle kuuluvaa osuutta.

– Olisikin kaikkien etu, että vuokratyöntekijöillä olisi osaamiseen perustuva aikapalkka. Yleensä tehtailla missä on paljon vuokratyövoimaa, on palkkataso kehnompimpi käyttäjäyrityksen työntekijöillä, Haikola jatkaa.

Haikolan mukaan tuoteteollisuuden monimutkaiset palkkausjärjestelmät otetaan ensi vuoden tes-neuvotteluissa.

– Kaikille tehtailla ja kaikkiin töihin on mahdotonta tehdä täysin yhteneväistä järjestelmää. Siksi tarvitaan yhteinen, selkeä perustaso, jonka päälle erilaiset suorituspalkkausjärjestelmät voi tarvittaessa rakentaa. Valmiiksi toimivia järjestelmiä ei tarvitse rikkoo ja muutoksen tekeminen onnistuu varmasti, kunhan työnantajapuoli saadaan aidosti mukaan tekemään uudistusta, Haikola toteaa.

Tärkeänä tavoitteena on siis palkkausjärjestelmien yksinkertaistaminen.

– On liian monta erilaista taulukkoa, jotka ovat myös jääneet ajastaan jälkeen. Seitsemän palkkaluokkaa 9,62–12,59 euron välillä ei kestä vertailua muiden alojen työehtosopimuksiin. Palkkauksen muodostuminen on saatava sellaiseksi, että työntekijän on helppo lukea niitä ja ymmärtää, mistä palkka muodostuu. ■

Tuoteteollisuuden palkoissa liikaa hajontaa

Johanna Hellsten

– Vaikka tuoteteollisuuden palkkaus on osin kunnossa, on valittavan paljon myös sellaisia kokeneita ammattilaisia, joiden tuntipalkka pysyttelee keskimäärin 11 eurossa. Koko alan keskimääräinen tuntipalkka on Rakennusliiton toukokuussa tekemän palkkakyselyn mukaan 14,39 euroa, tuoteteollisuudesta vastaavaa työehtotoimitsija **Lauri Haikola** sanoo

– Tehdaskohtaisesti voi sanoa, että tietyillä tehtailla on kohtuuttoman pienet palkat työn vaativuuteen nähden. Vaihtelu näkyy alueellisesti; Etelä-Suomessa palkat ovat

kauttaaltaan selvästi paremmat kuin muilla alueilla, Haikola toteaa.

Ongelma koskee erityisesti betonteollisuuden tehtaita.

– Prosessiteollisuudessa, jossa jalostetaan tuotteita, palkat ovat usein korkeampia kuin esimerkiksi elementtitehtaissa. Osittain tämän selittää se, että työtä tehdään paljon keskeytyvänä tai keskeytymättömänä kolmivuorona, mikä erilaisten liisien myötä nostaa vuosiansiota, Haikola selvittää.

Sekavat palkkausjärjestelmät tulevat tes-pöytäan

Sellaisilla tuoteteollisuuden tehtailla, joissa keskusteluyhteys työnanta-

jan ja työntekijöiden välillä on hyvä, on useimmin toimiva suorituspalkkausjärjestelmä.

– Suora urakka tai osurakka ovat yleisimpiä muotoja. Kun työntekijä tai työryhmä pystyy aidosti vaikuttamaan panoksellaan ansioon, on myös tehtailla parempi yhteishenki ja vähemmän ongelmia, Haikola sanoo.

Kaikilla tehtailla näin ei ole, eikä selkeä palkkausjärjestelmä ole niissä ole itsestäänselvyys.

– Aito oikea urakkapalkkaus on kannustava palkkausjärjestelmä, jossa tekemällä jää jaettavaa reilummin ja jokainen ymmärtää mistä palkka koostuu, Haikola sanoo.

Lisää urakkatyötä

Vaikka rakennusalan palkkataso on noussut rakennusbuumin myötä, on erityisesti joillakin aloilla jääty jälkeen kunnollisesta palkkekehityksestä.

Johanna Hellsten

Rakennusliitto kerää vuosittain kyselyllä tietoa jäsenten palkoista tes-alan mukaan jaoteltuna. RT kerää joka vuoden lopulla omaa palkka-aineistoaan. Näiden kahden tilaston välillä on hiukan eroa; koska liiton omaan kyselyyn vastaavat myös muut kuin järjestäytyneiden yritysten työntekijät, on tilastoissa keskimääräisissä ansioissa eroa. Järjestäytyneet yritykset maksavat ainakin joillakin aloilla enemmän palkkaa.

– Kun katsomme koko rakennusala, ovat palkat nousseet viime vuonna 2,1–2,2 prosenttia. Esimerkiksi maa- ja vesirakentamisessa palkat ovat nousseet 1,4 prosenttia, putkialan töissä 1,9 prosenttia ja lattianpäällystyksessä peräti 4,7 prosenttia, Rakennusliiton neuvottelupäällikkö **Kimmo Palonen** kertoo.

Urakalla parempaa palkkaa

Palosen mukaan urakkatyön osuutta pitäisi saada selvästi ylöspäin, sillä urakalla pääsee parempiin ansioihin.

Talonrakennusalan työehtotoimistija **Kari Lamberg** sanoo, että

rakennusalan työllisyystilanne on nyt hyvä, mikä osaltaan on voinut nostaa palkkatasoa. Negatiivista on se, että urakkaa pääsee tekemään edelleen vain 22 prosenttia liiton jäsenistä.

– Määrä on tosin noussut vuodesta 2015 2,5 prosentilla. Aikatyötä tekee tällä hetkellä noin 76 prosenttia liiton jäsenistä. Siinä keskiansio on 16,49 euroa, kun urakassa keskiansio on 22,64 euroa. Vuodessa tällainen ero näkyy isona rahana, Lamberg sanoo.

Tes-neuvotteluissa joudutaan Lambergin mukaan käymään läpi muun muassa alakattohinnoittelu ja uudenlaisia kirjauksia tarvittaisiin myös puukerrostalojen osalta esimerkiksi listoitusten osalta.

– Lisäksi, kun aikapalkkauksessa ansiot ovat nousseet vain 0,3 prosenttia, ei tähän voi tyytyä jatkossa. Palkankorotus täytyy tulla. Tuleeko se sitten taulukkopalkkoihin vai jollain muulla tapaa, aika näyttää. Myös muita palkkaelementtejä pitää kehittää.

Maalarien asiat kuntoon

Urakkakuningas on selkeästi lattianpäällystysala, jonka palkkataso nousi vuodessa 4,7 prosenttia. Maalaus- ja lattianpäällystysalan työehtotoimistija **Markus Ainasoja** sanoo, että liittojen välillä on yhteisymmärrys siitä, että niitä hommia on paras tehdä urakkatyönä.

– Hinnoittelu on siinä ajan tasalla ja me vahdimme, että työskentelyolosuhteet pysyvät jatkossakin hyvinä, Ainasoja toteaa.

Lattianpäällystäjät ovat tällä het-

kellä täystyöllistettynä. Kaikki, jotka vain mitenkään työhön kykenevät, ovat töissä.

Maalausosalalla urakkatyön osuus on edelleen laskusuunnassa.

– Siihen on monta syytä. Työntantajat pitävät urakkatyön hinnoittelua liian vaikeana. Lisäksi kyseessä saattaa olla alan perinteet: maalauspuolen työntekijöistä naisia on 45 prosenttia ja jostain syystä heille annetaan huonommin urakkaa. Tähän on tarkoitus puuttua, Ainasoja toteaa.

– Tes-neuvotteluissa tullaan myös ottamaan esille se, että kaksi maalausalan suurinta yritystä, jotka tekevät suunnilleen puolet koko maan isoimmista urakoista, eivät teetä urakkaa enää lainkaan.

Asfalttialalla nurinaa työajoista

– Tällä hetkellä asfalttityömailla puhutaan paljon yötyöstä; miehet saattavat tehdä viikon verran pelkkää yötyötä ja pelkän viikonlopun aikana ei ehdi palautua raskaasta työvii-kosta. Ansiotaso jää pieneksi, kun tilaajat määrittävät työntekoajan lyhyeksi, eikä ylitöitä kerry, asfaltti- ja vedeneristysalan työehtotoimistija **Lauri Haikola** sanoo.

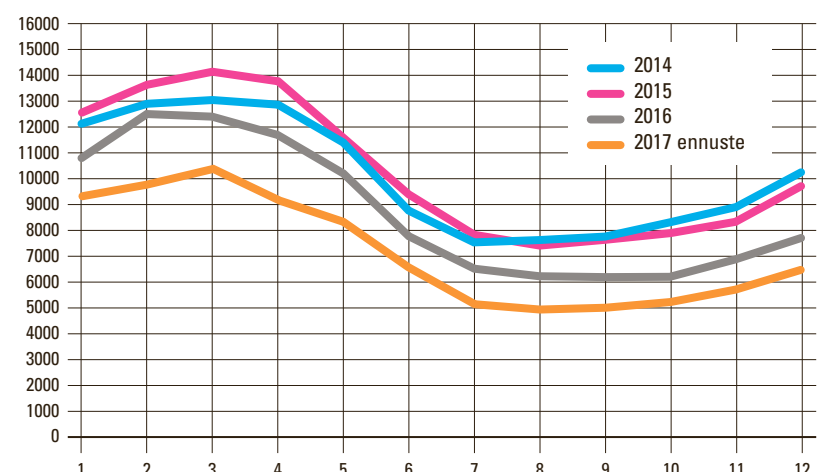
Kertyvää korvausta pidetään liian alhaisena työn kuormittavuus huomioiden.

Myös tuotantopalkkiojärjestelmä hiertää erityisesti kaupunkitöitä tekeville asfalttimiehille.

– Riippuu paljon kohteesta, mutta kaupunkitöissä jäädään herkästi pelkälle takuupalkalle, Haikola toteaa. ■

Työttömyyspäivärahaa saaneet jäsenet

2014 – elokuu 2017 & ennuste 9–12/2017

Risteilyllä on aina mukana sekä uutta, nuorta väkeä että vanhempia konkareita.

Viimeisellä laivalla

Rakennusliiton luottamushenkilöristeily on ollut pitkä ja kunniakas perinne, joka päättyi tässä muodossa komeasti vuoden 2017 risteilyyn.

Johanna Hellsten

Hiukan alle 300 luottamushenkilöä seilasi perinteisesti elokuun lopussa Tukholmaan ja takaisin Rakennusliiton luottamushenkilöristeilyllä. Tapahtuma koostuu aina asiallisesta ja toki myös vähemmän asiallisesta ohjelmasta, mutta tärkeimmäksi kaikki ovat aina nostaneet sen, että tapahtumassa voi tavata kollegoita ympäri maan ja vaihtaa kokemuksia ja tarinoita työelämästä.

Tänä vuonna virallisen ohjelman tärkein osa oli paneelikeskustelu, jota veti Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi**. Harjuniemen grilliin istuivat RT:n pääekonomisti **Sami Pakarinen**, rakennusalan sopimuslavoistaava **Jyrki Suihkonen**, Ammattiliitto PRO:sta sekä tekniikan tohtori, kaupunkitutkija **Kaisa Schmidt-Thomé** ajatuspaja Demos HKI Oy:stä.

Mitä kehitettävää rakennuslalla on?

– Mitä te pidätte tärkeimpänä kehitettävänä asiana rakennuslalla, Matti Harjuniemi kysyi paneelisteilta.

Scmidt-Thoméin mukaan olen-
naista olisi saada kaikkien raken-

Ajankohtaisista kysymyksistä keskustelivat Sami Pakarinen, Jyrki Suihkonen ja Kaisa Schmidt-Thomé.

nusalan toimijoiden työ sovitettua yhteen niin, että alkupään hyvät tarkoitukset kulkeutuisivat ketjua pitkin viimeisiin silauksiin asti. Sami Pakarinen piti oleellisena alan kasvua, työturvallisuuden ja laadun paranemista ja harmaan talouden entistä tiukempaa kitkemistä rakennuslalta.

– Koko rakentamisen ketjussa kaivattaisiin parempaa yhteistyötä, Pakarinen totesi.

– Paineet ovat alalla kovat ja olisi paljonkin kehitettävää. Oma sydäntäni lähellä on ketjun kuntoon saaminen työmaan tiedonkulun osalta. Pitäisi olla selvempää kuka tekee mitä, milloin ja missä. Työnjoh-

don pitäisi saada aikaa työn suunnitteluun. Nyt heiltä menee enemmän aikaa paperitöihin, Jyrki Suihkonen päivitteli.

Miltä työtilanne ja talous näyttävät?

Miltä panelistien silmissä rakennusalan taloudellinen tilanne vaikutti?

– Tänä vuonna uusia asuntoja tuotetaan 42 000 kappaleen vauhdilla. Alamme olla vihdoinkin finanssikriisiä edeltävällä tasolla. Volyymi on noussut, mutta kokonaisneliömäärä ei, sillä nyt tehdään paljon pienempiä asuntoja. Nousu kuitenkin jatkuu alalla, Harjuniemi totesi.

Scmidt-Thoméni mielti, voiko kohti pienempiä asuntoja johtanut trendi myös kääntyä tulevaisuudessa.

– Nämä ovat heiluriliikkeitä. On näkyvissä merkkejä, että lapsiperheet haluavat asua kaupunkien keskustoissa, eli myös isommille asunnoille voi tulla tarvetta. Ihmiset löytävät hyvän elämän kombinaation kaupungista.

Suihkonen näkee rakennusmestari- ja pullonkaulan merkittävänä pullonkaulana tällä hetkellä.

– Työnjohtajapula on todellinen ja sitä on vaikea hoitaa. Lamasta ja insinööri- ja koulutuksen lopettamisesta johtuen väkeä ei ole saatu monituille töihin. Vaikka koulutusta on lisätty, ei valmistuvien määrä näytä

kasvavan samassa suhteessa. Miten alan kiinnostavuutta saataisiin lisättyä, Suihkonen pohti.

Ammattikoulutus kuntoon

Koulutuspuoli aiheutti huolta kaikissa panelisteissa nyt, kun ammattikoulutuksen suuri uudistus on käynnissä.

– On huolestuttavaa, miten paljon alan ammattikouluilta on viety määrärahoja ja nyt kuvitellaan, että yritykset kouluttavat jatkossa opiskelijoita. En näe, että suurimmalla osalla yrityksistä olisi tähän mahdollisuuksia. Jo nyt opetuksen määrää on vähennetty todella paljon. Opiskelijat joutuvat pärjäämään päiviä ilman lähiopetusta, Harjuniemi totesi.

– Olen itse koulutususkoinen ihmisenä. On todella surullista kuulla sinun analyysisi tilanteesta. Olen todella huolissani, jos tilanne on tämä, Schmidt-Thomé sanoi Harjuniemelle.

Pakarinen sanoi itsekin uskovansa koulutukseen sekä osaamisen kehittämiseen ja ylläpitoon.

– Koulutuksessa sihdin pitäisi ol-

Liiton malja on luonnollisesti punainen.

la pidemmällä kuin yhdessä kvartaalissa. Koulutustarpeita pitäisi pystyä suunnittelemaan paremmin ennakoon.

Kaikki panelistit olivat yksimie-

lisiä siitä, että moni nuori kyllä haluaisi enemmän opetusta työmaalla, mutta harvassa firmassa pystytään irrottamaan resursseja nuoren ohjaukseen. ■

Ei tullut kokkia, tuli raksalainen

SEINÄJOELTA risteilylle saapunut rakennustyöntekijä **Minna Etelälahti** valmistui alun perin kokiksi.

– Yli 13 vuotta sitten silloinen timpurimieheni houkutteli minut rakennustyömaalle siivoushommiin. Jokin kolahti ja kokin hommat jäivät. Viihdyn paljon paremmin miesten kanssa kuin akkaporukassa. Alan vaihto ei ole kaduttanut yhtään, Etelälahti kertoo.

– Joskus kun pimeällä, hyytäväällä pakkassäällä on aamulla lähtenyt töihin, on tullut miettineeksi, saisikohan jossain muussa hommassa vähän helpommalla rahaa, Etelälahti vitsailee.

Etelälahti kehuu rakennusalan meininkiä, sillä ihmiset ovat rentoja ja mukavia, eikä ketään kiinnosta

jonkun muun status.

– Lisäksi työn fyysisyys on mahdollista. Työssä pysyy liikkeellä ja kunnossa, joten huomaa todella tehneensä töitä, kun tulee päivän lopuksi kotiin. Voi hyvällä omallatunnolla käydä sohvalle.

Etelälahti on työskennellyt Seinäjoen Peabilta jo 11 vuotta. Tällä hetkellä nainen painaa töitä uuden Y-sairaalan työmaalla. Hän on työskennellyt kaikenlaisilla työmailla aina pientaloista senioritaloihin, tehden vaihtuvia hommia.

– Rakennussiivouksen lisäksi erilaista suojaamista ja suojausten purkua. Lisäksi tietysti valuporukoissa lapionvarressa muiden mukana.

Luottohommat kiinnostavat

Etelälahti on risteilyn ensikertalaisia.

– Odotan, että saan täällä uutta tietoa ja tapaan alan konkareita, jotka osaavat kertoa, miten nämä edunvalvonta-asiat menevät käytännön työelämässä.

Hän on itsekin kiinnostunut luottamustehtävistä.

– Jos tulisi mahdollisuus päästä luottamusmieheksi, en sanoisi ei. En ole vielä käynyt liiton kursseja, mutta olen kyllä vielä menossa. On ihan eri asia lukea kirjoista näitä asioita, kuin kuulla muilta osaavilta.

Etelälahti uskoo, että Peabilta luottamusmiehellä on porukan vankka tuki ja apu takanaan, joten hommaa ei tarvitsisi edes pelätä. ■

Minna Etelälahti Peabilta viihtyy jätkäporukassa.

Terveisiä pohjoisesta

SYNTYPERÄINEN torniolainen, Maanrakennus Alamäki Oy:n pääluottamusmies **Tero Arpi** oli – kuten Etelälahtikin – ensimmäistä kertaa mukana luottamushenkilöriesteilyllä.

– Vähän oli aikainen aamu, kun kone lähti Torniossa kello 04.50. Eli kolmelta oli herätys, Arpi kertoo.

Mies tehnyt koko työuransa tehdaspalvelutöitä. Hän ajaa maansiirtoautolla mursketta, terästä ja seosaineita. Arpi teki jo ennen armeijaan lähtöä alan kesätöitä ja vuonna 2001, kun mies pääsi armeijasta, odotti jo vakituinen työpaikka.

– Olen ollut samassa yrityksessä töissä siitä asti. Ei ole ollut tarvetta vaihtaa työnantajaa, täällä on asiat reilassa. Kalustokin on pääosin hyvää. Pääosa siitä on 2000-luvun lopulta.

Arpi kehuu, että firmassa ansiot

ovat aina, mitä niiden kuuluukin olla, työilmapiiiri on joustava ja asioista voi neuvotella työnantajan kanssa. Vapaitakin saa hyvin, kunhan sopii.

– Meillä on töissä semmoiset 60–70 henkilöä ja töitä on aina riittänyt hyvin.

Enemmän vetoa kuin työntöä

Arpi ei varsinaisesti haaveillut pääluottamusmiehen pestistä.

– En ollut itse halukas lähtemään siihen, kun työkaverit ensin heittivät huumorilla, että lähtisin ehdolle. Yksi soitti kotiinkin houkutelakseen. Yritin selittää, että mielusti en lähtisi, mutta hän pyysi, etten kieltäytyisi heti.

Joku sitten kirjasi miehen ehdokkuuden seinälle, eikä vastaehdokasta tullut. Nyt homma tuntuu jo luonnontalvalta.

– Aloitin käymällä luottamus- henkilöiden peruskurssin. Siellä tuli paljon uutta asiaa. Olen nyt joutunut myös itse ottamaan asioista selvää. Onneksi on liiton hyvä tukiverkko takana. Aina voi soittaa ja kysyä, ei tarvitse yksin pätkäillä, Arpi sanoo.

Arpi saattaa joutua tulevaisuudessa isoonkin vääntöön. Firmalla on vuoden 2018 loppuun asti sopimus ison terästehtaan kanssa. Maansiirtoala on Torniossa kovin kilpailtu, eikä ikinä voi olla ihan varma siitä, että oma firma voittaa seuraavan kilpailutuskierroksen.

– Olen vielä päässyt luottamustehtävästä aika vähällä, mutta silloin tilanne voi muuttua. Jos ei hommia saada, väen vähentäminen on väistämättä edessä. Tämä on raadollinen ja kaipaillu ala, kun monta firmaa kisaa samoista urakoista. ■

Tero Arpi jaksaa vastailta toimittajan kysymyksiin, vaikka kello aamukolmen herätyksen jäljiltä iltapäivällä voi jo vähän nukkua.

Meriell vei Rakentajahaukkujen voiton jo toisen kerran

Edellisen yön sateet ja aamu-usva häivyttivät hirvenhajat Kainuun metsistä.

Jukka Nissinen

Asko Moilasan jämtlanninpystykorvanarttu Meriell vei Rakentajahaukkujen voiton jo toista kertaa. Viimeksi Meriell pokasi kultaisen pokaalin Pudasjärven kisoissa vuonna 2014. Uuraisten Rakentajahaukuissa vuonna 2015 Meriell oli kuudentena.

– Voitto tuntuu vielä paremmalta, kun kisa oli tiukka. Se tuntuu paremmalta kuin ylivoimainen voitto, Moilanen luonnehtii.

Tämän vuoden Rakentajahaukkujen taisto voitosta oli todella tiukka, sillä toiseksi tulleeseen Metusalems Nitroon eroa oli vain puoli pistettä. Meriellin tulos oli 91,5 pistettä. Kolmanneksi tullut Piteälvens Motto keräsi 89,5 pisteen saaliin. Vuonna 2014 Meriell voitti Rakentajahaukut 92,5 pisteen tuloksella. Eroa hopeamitalistiin oli silloin 2 pistettä.

Moilasan mielestä Meriellin suoritus metsässä sujui lyhyiksi jääneitä karkkomatkoja lukuun ottamatta mallikkaasti.

– Koira totteli hyvin, vaikka olikin vielä kesäkunnossa.

Maastot olivat kaikille koirille toimivia. Järjestäjät olivat varmistaneet, että niistä löytyi hirviä. Hakeminen oli sääolosuhteiden takia hankalaa. Yölliset sateet, aamu-usvan alassataminen ja tuulettomuus teettivät lisätöitä koirille. Meriellin kesäkunnan lisäksi lämmin sää lisäsi hirven jäljestämisen fyysistä taakkaa.

– Yllättävän pitkään piti hakea. Löytömatka oli 9,6 kilometriä. Sitä ei tiedä, monenko hirven ohi koira meni. Tulokset kertovat mielestäni siitä, että nyt vain hyvänokkaiset koirat löysivät hirviä. 4 aikuisen koiran omistajana tiedän, että nokissa on paljon eroa, Moilanen vertailee.

Hankalasta jäljestyssästä hyvä esimerkki oli viime vuoden mestarin Moposarven Kaarlon suoritus. Tällä kertaa suorituksesta irtosi 14 pisteellä 12. sija.

– Kostamuksen tien varressa oli mahtavat maastot, mutta nyt ei löytynyt hirviä, Veijo Koski kertoo.

Yhtenä häiriötekijänä koiralle saattoi olla metsäpeura, jonka porukka näki maastossa erän päätyttyä.

Joukkuekilpailu Rakentajahaukkuihin?

Rakentajahaukkujen tulevaisuudesta on puhuttu jo useamman vuo-

▲ Jämtlanninpystykorvanarttu Meriell voitti Rakentajahaukut jo toisen kerran. Asko Moilanen oli tyytyväinen kesäkuntoisen koiran suoritukseen.

◀ Arto Putkonen (vas.) ja Marko Samppala maastotuomarin kirjanpitoa vertailemassa.

Viime vuoden voittaja Moposarven Kaarlo joutui tyytymään 12. sijaan. Koiranomistaja Veijo Koski (vas.) ylituomarin vastaanotolla maastotuomareiden Hannu Käkilehdon ja Seppo Keräsen kanssa.

Rakentajahaukkujen itälohkon valitsijamies Mikko Pehkonen valitsemassa maastoa. Pehkonen pääsi kisaamaan omalla koirallaan sairaustapauksen vuoksi. Kolleem Turre sijoittui neljänneksi.

den ajan. Ilmaan on heitetty ajatuksia muun muassa lohkojärjestelmän purkamisesta ja kisojen sulauttamisesta isomman hirvikoiratapahtuman yhteyteen.

– Puollan nykyistä lohkojärjestelmää, jonka ansiosta koiria pääsee kilpailuun ympäri maata.

Kisamatkojen pituus puoltaisi Rakentajahaukkujen järjestämistä pysyvästi Keski-Suomen alueella. Esimerkiksi muutama vuosi takaperin Moilaselle kertyi Kiimingistä Hyvinkäälle etelälohkon kisapaikalle aivan tarpeeksi ajomatkaa etenkin varsinaisen kisapäivän päätteeksi. Kisojen yhdistäminen sai Moilaselta täystyrmäyksen.

– Tulomatalla oli puhetta tuomareiden kanssa. Toinen oli käynyt MTK:n haukuissa ja toinen viranomaisten Virve-hirvenhaukuissa.

Oman porukan kanssa kisaminen on Moilasen mielestä tärkeää. Itse asiassa Rakentajahaukut ovat olleet ensimmäisten ammattiloittain järjestettyjen kisojen joukossa.

Moilasen mielestä lohkojärjestelmään voitaisiin tuoda joukkuekilpailu esimerkiksi 2 parhaimman koiran tuloksen perusteella. Joukkuekilpailu voisi rakentaa tiiviimpää rakentajien kaveriporukkaa koiraharrastukseen. ■

Rakentajahaukut 2017, tulokset

1. Meriell
om. Moilanen Asko, Kiiminki	91,5
2. Metusalems Nitro
om. Arpiainen Heikki, Mikkeli	91
3. Piteälvens Motto
om. Leinonen Veijo ja Leinonen Veli-Antti, Ristijärvi	89,5
4. Kolleem Turre
om. Pehkonen Mikko, Juuka	72
5. Sarvivaaran Rita
om. Soronen Jussi, Taivalkoski	70
6. Palokallion Launo
om. Salmela Ville, Kauhajoki	27,5
7. Jytty
om. Keränen Matti, Ristijärvi	14
8. Kyrönmäen Sini
om. Junttila Kari, Junttila Jorma, Helsinki	14
9. Palokallion Roni
om. Peltonen Kauno, Hamina	14
10. Taitolan Tara
om. Lampinen Jouko, Lampinen Juha, Ristiina	14
11. Tunturijärven Croni
om. Timonen Antero, Taivalkoski	14
12. Moposarven Kaarlo
om. Koski Veijo, Jurva	14
13. Eetunkyrön Toivo
om. Paloneva Marko, Ilmajoki	9,5
14. Jämäkän Jobi
om. Kiviniemi Jorma, Alavus	8

Rahahanat kiinni terroristien rahoittajilta

Suomessa kuoli mies runsas vuosi sitten pahoinpitelyyn uusnatsistisen Pohjoismaisen vastarintaliikkeen mielenosoituksen yhteydessä. Äärioikeistolaisen liikkeen aktiivi **Jesse Torniainen** potkasi mielenosoitusta arvostellutta miestä rintaan. Uhri kaatui ja löi päänsä katukiveykseen.

Torniainen oli mukana Jyväskylän kirjastopuukotuksessa, jossa hyökättiin Äärioikeisto Suomessa -kirjan esittelytilaisuuteen vuonna 2013. Torniainen oli syytettyjen penkillä myös vuonna 2015 Jyväskylässä järjestetyn väkivaltaisessa mielenosoituksessa tehdystä pahoinpitelystä.

Pohjoismaisen vastarintaliike koostuu Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa toimivista uusnatsistista järjestöistä. Vastarintaliike on reilusti kansallissosialistinen ja valkoista ylivaltaa kannattava järjestö. Tavoitteena on pohjoismaisen kansallissosialistisen valtion perustaminen, tarvittaessa väkivallan avulla.

Poliisihallitus on nostanut kanteen Pohjoismaisen vastarintaliikkeen toiminnan lakkauttamiseksi. Poliisiin mukaan PVL:n vallankumouksellinen, väkivaltainen ja avoimen rasistinen toiminta on olenaisesti lakien vastaista.

HARRASTAN metsästystä. Jahtiin ei ole asiaa, ellei ole suorittanut metsästystutkintoa ja lunastanut vuosittain uusittavaa metsästyskorttia. Metsästyskortteja hallinnoi Suomen riistakeskus, joka on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos.

Suomen riistakeskus julkaisee Metsästäjä-lehteä, joka tulee automaattisesti kaikille riistanhoitomaksun suorittaneille. Erikoisaikakauslehteen kuuluvat erottamattomasti metsästäjille suunnatut mainokset. Eräs mainostajista on Kärkkäisen tavaratalo. Tämä yritys on ollut jo pitkään ostoboikottilistallani muun muassa työntekijän laittoman irtisanomisen takia. Boikottia on vahvistanut Kärkkäisen omistuksessa olleen Magneettimedia-ilmaisjakelulehden tuomio kansanryhmää vastaan kiihottamisesta. Lehdessä on esimerkiksi kyseenalaistettu juutalaisten joukkotuho toisen maailmansodan aikana.

Sittemmin Magneettimedia on siirtynyt uusnatsiyhdistys Pohjoinen Perinne ry:n hallintaan. Torniainen on ollut yhdistyksen puheenjohtaja. Toukuussa 2015 PVL:n aktivistit tunkeutuivat Kirkkopäiville jakamaan Magneettimedia-lehteä ja kahoivat järjestysmiesten kanssa.

Kärkkäisen tavaratalo-omistaja **Juha Kärkkäinen** rahoittaa uusnatseja toimittamalla PVL:n nettikauppaan samoja tuotteita, joita myydään myös Kärkkäisen tavarataloissa.

PIDÄN ongelmallisena sitä, että julkisia hallintotehtäviä toteuttava laitos edesauttaa Kärkkäisen toimintaa myymällä sille ilmoitustilaa. Metsästyskortin takia metsästäjä ei voi luopua Suomen riistakeskuksen jäsenyydestä.

Metsästäjä-lehden päätoimittajan mukaan kaikkia ilmoittajia on kohdeltava tasapuolisesti. Lehden tuloa ei voi myöskään katkaista, sillä lehdellä ei ole omaa tilaajarekisteriä.

Jatkossa palautan jokaisen Metsästäjä-lehden avaamattomana takaisin päätoimittajalle. Minun ei tarvitse olla tasapuolinen pohjoismaista diktatuuria kannattavaa tavaratalonomistajaa kohtaan. ■

Jukka Nissinen

Kalasadaman tornityömaalla ja muilla suurilla rakennuksilla työterveyshoitaja Inna Prela on kiinnittänyt huomiota etenkin meluun ja yhteisen työmaan työturvallisuusriskeihin, kun kaikilla ei ole samaa tietoa vaaroista ja työturvallisuuskäytännöistä.

Kielivaikeudet heikentävät työturvallisuutta

Samat kulttuuritaustat auttavat lääkärikeskus Medfinin työterveyshuollon ja sen asiakkaiden yhteistyötä.

Riitta Malve

Pääkaupunkiseudulla on parhailaan useita suuria rakennustyömaita, joissa työturvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Lääkärikeskus Medfinin työterveyshoitaja **Inna Prela** on kuitenkin huolissaan niiden rakentajien työturvallisuudesta, jotka eivät osaa suomea hyvin tai lainkaan. Hän tekee asiakkaidensa työterveyshuoltoon liittyviä työpaikkaselvityksiä esimerkiksi Kalasadaman tornityömaalla.

– On suuri kysymys, miten työntekijää autetaan ymmärtämään työturvallisuussäännöt, jos on kieliongelmiä. Nyt se ei näytä toimivan kovin hyvin, Prela arvioi.

Helsingissä toimivan Medfinin työterveyshuolto keskittyi tilaajavastuulain uusimisen vanavedessä rakennusalan pieniin alirakoi-

sijoihin, joiden juuret ovat Suomen lähimaissa. Yksi syy on viroa ja venäjää äidinkielenään puhuva henkilökunta. Medfinissä on myös havaittu, että yhteistyössä auttaa tieto työterveysjärjestelmien, työturvallisuuden, kulttuurien ja yhteiskuntien eroista Itämeren ympäristössä.

Työterveyshuolto pelottaa

– Moni pieni rakennusalan alirakoi-koitsija suhtautuu työterveyshuoltoon varauksella, jopa pelokkaasti. Joudumme selittämään ja perustelemaan suomalaisen työterveyshuollon toimintaa paljon. Mutta loppujen lopuksi moni ymmärtää, että hyvä työturvallisuus ja terveet työntekijät ovat yrityksen etu, lääkärikeskuksen toimitusjohtaja ja työterveyslääkäri **Valeria Dansson** kertoo.

Harva urakoitsija tuntee tullessaan suomalaista ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa. Lähtömaissa saatetaan keskittyä ammattitaitoihin. Pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä ei aina edes vaadita työterveyshuollon järjestämistä. Tapaturmien raportointi vaatii uutta asennoitumista ja opettelua, jos siihen ei ole tottunut.

– Asiakkaamme ovat erityisryhmä, joka edellyttää usein joustavuutta. Esimerkiksi työterveystarkastuksille on tarvetta illalla vielä kahdeksan jälkeen, koska firmat työskentelevät melkein kellon ympäri ja muutaman työntekijän yrityksessä kukaan ei voi lähteä pois kesken työn, Prela selvittää.

Työterveyshoitaja pystyy kuitenkin järjestämään oman työaikansa asiakkaiden mukaan. Pienessä työterveyshuollossa hän vastaa myös laboratorion ja ajoittain asiakaspalvelusta.

Danssonilla ja Prelalla on hyötyä omista kokemuksista, miltä tuntuu sopeutua vieraaseen ympäristöön. Dansson muutti Suomeen Venäjältä

–Toimintamme alkuvaiheessa suurin osa sopimuksista sisälsi vain lakisääteisen työterveyshuollon. Usein kävi kuitenkin niin, että työntekijät tulivat sairauksineen vastaanotolle, koska he eivät osanneet hakeutua terveyskeskukseen. Nykyään useilla yrityksillä on myös sairaanhoito, kertoo Medfinin työterveyslääkäri Valeria Dansson.

parikymmentä vuotta sitten valmiina lääkärinä. Prela on kotoisin Virossa ja opiskellut Suomessa sekä ravintoterapeutiksi että työterveyshoitajaksi.

Ero perheestä heikentää terveyttä

Prela höyryää valistustyötään lämpimällä ja jopa mustalla huumorilla, joka on tuttua virolaisessa kulttuurissa. Ykkösteemoja ovat henkilönsuojainten käyttö, kemikaalialistuksen vähentäminen ja terveelliset ravintotottumukset.

– Jouduin työterveystarkastuksessa suorastaan pelottelemaan erästä nuorta rakentajaa sanomalla, että hänestä tulee kuuro, ellei käytä kuulosuojaimia. Hän ei tahtonut ymmärtää, että kuuro, joka oli jo aikaisemmin heikentynyt työssä, voi siitä vielä huonontua, Prela kertoo.

Kemikaaleissa on vaikeaa nähdä vaaraa, jos altistumisen seuraukset näkyvät vasta vuosien päästä. Prela muistuttaa myös ääriälyälytyksestä. Hän kannustaa urakoitsijoita ostamaan uusia, vähän täriseviä käsityökaluja, vaikka tietää, ettei siihen ole välttämättä varaa.

– Tapanani on kysellä työntekijöiltä asumisesta, riittävästä levosta ja nukkumisesta. On varmasti kyse varovaisuudesta ja ennakkoluuloista työterveyshuoltoa kohtaan, kun kaikki kertovat asumisolosuhteiden olevan kunnossa, vaikka asia olisi päinvastoin. Monet asuvat ahtaissa ja levottomissa yhteisasunnoissa.

Perheen ja lasten puuttuminen Suomessa eletyssä arjessa heikentää rakentajien terveyttä ja hyvinvointia.

– Vaimo huolehtii ravinnon terveellisyydestä kotona. Mutta täällä olleessa syödään yksipuolisemmin ja raskaammin. Täysrasvainen smetana on useiden herkku, mutta liika on liikaa sitäkin kolesteroliarvojen takia. Olutta ei välttämättä pidetä alkoholina.

Moni kokee Suomessa irrallisuutta. Kahden maan välillä liikkuvat rakentajat ovat kuitenkin työterveyshuollon kokemuksen mukaan sopeutuneet elämäntyyliinsä hankaluuksista huolimatta.

– Vaikka näkisimme väsymistä matkustamiseen ja poissaoloon perheen luota, emme ehdota paluuta kotimaahan. Luotamme, että kaikilla on hyvä syy ratkaisunsa. Tietenkin olisi parasta täällä työskentelevän kannalta, että perhe muuttaisi mukana Suomeen. Mutta se ei ole aina mahdollista.

Kieli vaihtuu, ongelmat eivät

Rakentajat ovat toisinaan epätietoisia kuuluuko sairauspäiviltä maksaa palkkaa ja kenelle työterveyshuolto kuuluu. Epätietoisuus johtuu osaksi Viron erilaisesta sairauslomajärjestelmästä.

– Erään firman omistaja oppi kantapään kautta työntekijäluettelon merkityksen, kun hänen työntekijänsä sai vakavan sairauskohtauksen työmaalla. Vakuutus ei korvanut hoitoa, koska miehen nimeä ei ollut luettelossa, Dansson kertoo.

Pienimminkin urakoitsijan tulee ottaa huomioon toiminnassaan, että turvallisuus taataan myös ulkopuolisille. Kalasatamassa rakennetaan keskellä vilkasta liikennettä ja asuinalueita.

Hyvä työpaikkaselvitys auttaa parantamaan työolosuhteita ja pienentämään riskejä. Yhteisillä työmailla on kehitettävää yhteistyötä työpaikkaselvitysten ja riskikartoitusten tekemisessä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ylitarkastaja **Jari Nykänen** näkee niin suomalaisissa kuin ulkomaalaistaustaisissa pienissä yrityksissä paljon korjattavaa työturvallisuuden tiedoissa ja taidoissa. Se koskee erityisesti kemikaaleja, joiden käytöstä virasto kampanjoi parhaillaan.

– Mutta myös työterveyshuollon taso vaihtelee. Työpaikkaselvitys ei voi olla hyvä, kun sekä työterveyshuollolta että urakoitsijalta

puuttuu osaamista, Nykänen sanoo.

Myös Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto tuo esiin huolestumisensa pienyritysten työsuojelusta tuoreessa, kriittisessä raportissaan. Sen mukaan pienyritykset eivät ole vain taloudellisesti tärkeitä yhteiskunnalle ja merkittävä työllisyyden lähde, vaan tukevat suurempien yritysten toimintaa ja antavat niille usein mahdollisuuden taloudelliseen hyötyyn, kun ne voivat ulkoistaa pienyrityksille kustannusra-

siteita ja riskitaakkoja kuten vaarallisen työn. Raportti kiinnittää huomioita myös työvoiman liikkumiseen maiden välillä.

Nykänen odottaa paljon ePerheykseltä, jonka jokainen rakentaja voi pian suorittaa tietokoneella omalla äidinkielellään. Näin kaikilla on yhteinen käsitys työmaan yleisestä työturvallisuudesta. Se toimivasti pienentää myös Medfinin asiakkaiden kaltaisten yritysten työturvallisuusriskejä. ■

Työssäoppiminen lisääntyy

Ammatillisen koulutuksen reformi sinetöitiin, kun suurin osa Suomesta oli kesälomalla. Eduskunta hyväksyi kesällä hallituksen esityksen, joka muuttaa radikaalisti ammatillista koulutusta.

Rakennusliitto vaikutti aktiivisesti sekä SAK:n kautta, että suoraan eduskuntaan lainvalmisteluprosessissa.

Ammatillisessa koulutuksessa kasvatetaan tulevaisuuden osaajia. Noin puolet nuorista valitsevat toiselle asteelle siirtyessään ammatillisen koulutuksen. Rakennusliiton mielestä sen rahoitusta on vahvistettava. Resurssit ovat leikkauksien vuoksi aivan liian pienet. Rahoituksen taso on laskenut 25 prosenttia vuoteen 2011 verrattuna. Tämä ei ole kestävä tie. Tulevissa budjettineuvotteluissa on varmistettava rahoitus, jotta reformin tavoitteet voivat toteutua. Saman vaatimuksen ovat esittäneet ammattiliitot ja opiskelijajärjestöt sekä osa työnantajista.

LAIN tavoitteena on vahvistaa työelämäyhteyttä. Tämä on järkevää. Jatkossa ammatillisessa koulutuksessa on kahdenlaista työelämässä tapahtuvaa oppimista.

Koulutusoppiminen korvaa vanhan työssäoppimisen. Siinä oppilaitos ja yritys sopivat osaamisen hankkimisesta käytännön tehtävin työpaikalla. Opiskelija ei saa palkkaa, vaan on opintotuen piirissä.

Toinen tapa on solmia oppisopimus yrityksen kanssa. Tällöin tehdään työsopimus, jossa ilmenee sovellettava työaika, koeajan pituus sekä opiskelijan palkkauksen perusteet.

Kaiken työssäoppimisen tulee pohjautua jokaiselle opiskelijalle tehtävään henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan.

Pidämme oikean suuntaisena kehityksenä työssä oppimisen lisäämistä. Järkevää on esimerkiksi yhdistää lähiopeutusta ja oppisopimuskoulutusta 2+1-mallilla. On hyvä, että uudessa rahoitusmallissa oppisopimuskoulutus on samanarvoista muun koulutuksen kanssa. Tämä kannustaa oppisopimusten solmimiseen.

AMMATILLISEN koulutuksen oppimisen arvioiminen muuttuu. Monille rakentajille näyttötutkinto on entuudestaan tuttu, kun he ovat suorittaneet ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon työpaikallaan. Jatkossa se tulee olemaan kaikille tapa todistaa osaamisensa.

Näyttöjä arvioitiin ennen kolmikannassa, jossa oli oppilaitoksen edustajan lisäksi työnantajan ja työntekijöiden edustaja. Jatkossa riittää jälkimmäisistä toinen. Oppilaitos päättää arvioitsijoista.

Kun tutkintotoimikunnat katoavat, ei oppilaitosten tarvitse hyväksyttää tutkintoja muualla. Toisaalta se poistaa turhaa byrokratiaa, mutta voi myös aiheuttaa ongelmia, jos jossain oppilaitoksessa mennään eurot silmissä riiman ali, eikä pidetä laadusta kiinni näyttötilaisuuksissa. Tämä rapauttaisi ammattitutkintojen arvoa. Se ei ole missään nimessä toivottavaa.

Tutkintotoimikuntia korvaamaan tulevat työelämätoimikunnat. Niitä on paljon vähemmän kuin edeltäjiään. Työelämä-

toimikuntien tehtävä on hahmotella alan suuria trendejä. Näkisin kuitenkin tärkeäksi, että se pitää kiinni myös laissa sille määritellystä tehtävästä seurata näyttöjen toteuttamista ja tarvittaessa reagoida ongelmiin. Laadunvalvontaa tarvitaan.

SELVÄÄ on, että opiskelijoita tullaan näkemään yhä enemmän työpaikoilla. Mitä tämä tarkoittaa meidän kannalta?

Ensinnäkin ammattiliitot ovat vaatineet, että yritysten ja työpaikkojen luottamushenkilöille annettaisiin säännöllisesti tieto työssä oppijoista. Silloin pystytään seuraamaan, että kaikki menee sovitun mukaan, eikä opiskelijoita käytetä korvaamaan palkallista työvoimaa.

Toiseksi onnistunut työssäoppiminen edellyttää toimivaa työpaikkaohjaajajärjestelmää. Näemme, että työpaikkaohjaajilla pitää olla tehtävänsä laadukas koulutus ja resurssija hoitaa ohjaamista työpaikalla.

Näistä asioista tulemme keskustelemaan myös tulevilla työehtosopimuskierröksellä. ■

Juhani Lohikoski
koulutuspäällikkö

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

	5	1	6			3
6	7					5 4
		7	2			6
		8	4			9
	9				6	
2				9	5	
9			8	7		
4	8					1 7
	2			3	8	9

	4					6
6	1					9 3
		9		3		
7						2
	2	6		4	7	
8						4
		1	8			
1	8					4 5
	7					1

3					1	
7		6			8	9
		5				
8	1					
		4	2			
					5	8
	4	5		1		
				3		9
	9					2

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

Sementtimiehet ropaavat pitkää peltiä. Edessä Janne, takana vas. Patte, Kenneth ja Löde.

Sementtitehtaan amerikanrautakourat

Finnsementin Paraisten-tehtaalta löytyy neljä kaverusta, jotka kaikki ovat seonneet vanhoihin yhdysvaltalaisiin autoihin.

Jukka Sundholm

Turun naapurissa Paraisilla sijaitsee paitsi sementtitehdas myös kivirouheasema ja lisäainetehdas. Juuret, tai pitäisikö sanoa louhokset, ovat syvällä Parais-ten kalkkikivessä, josta sementti valmistetaan.

Paraisten ensimmäinen kiertouuni sementin valmistamiseksi käynnistyi 103 vuotta sitten. Sittemmin, 1980-luvun alkupuolella Paraisilla alkoi startata ennennäkemätön määrä kiertokankia isoissa mäntämootoreissa. Jostain syystä alueella oli ja sinne etsiytyi paljon USA-autojen harrastajia. Alkoi tuonti- ja pajatointi, joka pian vakiinnutti Parais-ten kesämaisemaan isojen V8-mootoreiden rähinän. Maine kasvoi edelleen ja aktiviteetti muuttui yritystoinnaksi, joka auttoi sikäläisten kielitaito. Autoja kun tuotiin Ruotsista ja Ahvenanmaalta.

Paikkakuntansa taustasta ovat tarkkaan tietoisia myös sementti-

miehet **Löde, Janne, Patte** ja **Kenneth**. Ja, kyllä, keskenään he puhuvat ruotsia.

Rodi ja Janne

Ennen rodi-projektiin ryhtymistään Janne Vesterlund on liannut käsiään joissakin VW Kuplissa ja 1960-luvun Opel Kadeteissa.

Hot rodit ovat riisuttuja, usein suuritehoisia jenkkiautoja. Toiset viimeistelevät niistä mukavuuslaitoksia, toiset ruostuttavat tahallaan saadakseen rotta-rodin ulkonäön.

Janne hankki vuoden 1930 A-mallin Ford Coupén aloitettuna projektina 2013. Rakentelua on nyt takana 3 vuotta.

– Kattoa on laskettu nelisen tuumaa ja se on tehty umpeen Volvon kattopalalla. Autossa on Chevyn kone ja TH700-vaihdelaatikko. Takakseli on Fordin oma ja takarenkainat ovat Firestonen valkosivut. Etuakselellä on pudotettu ja sen päistä löyty-

vät levyjarrut. Tällä hetkellä auto on purettuna, että voin tehdä pohjatyöt ennen korin maalausta.

Jannen rodi-innostus alkoi jo nuoruudessa.

– Tyttäreni sai vuosi sitten ajokortin. Nyt hän kysyy usein, koska auto on ajokunnossa, että pääsisi jo ajamaan.

Janne on työskennellyt 20 vuotta Finnsementin leivissä. Ensimmäisessä päiväryhmässä, sitten uuninalusmiehenä ja nyttemmin tornimiehenä.

Impala ja Patte

Niin sanottu Late Great Chevy, juuri sellainen on Patte Cederlöfin suuri-kokoinen Chevrolet Impala vuodelta 1963. Impalat olivat aikanaan arvostettuja ja niin maalaukseltaan kuin ajomukavuudeltaankin omaa luokkaansa.

Patte sai unelmiensa Impalansa museorekisteriin heti ostamisen jälkeen.

– Pieniä parannuksia ja tietysti perushuollot tein, mutta isompia korjauksia ei ole tarvinnut.

Aiemmin hän on harrastanut vuoden 1952 Chevroletia ja vuoden 1936 Ford Pickupia.

– Ford vaihtui Impalaan, johon mahtuu väljästi koko perhe. Chevyn sain menemään päittäiskaupalla Harley-Davidson Street rodiin.

Patten tiloissa makaa vielä vanhoja Crescent-mopoja, Volvo Amazon ja Opel Kadett.

– Periaatteessa kaikki vanha, mikä liikkuu pyörillä ja missä on moottori, kiinnostaa.

Patte on viihtynyt Finnsementin vuorotoissa 13 vuotta.

Buick ja Kenneth

Seitsemän hengen urheiluauto, näin luonnehditaan muskelikauden Buick Rivieraa.

Riviera on kuitenkin poikkeus, sillä herrasmiesjenkki Buick kuului

Kuljettaja Löden avo-Chevellessä päivä paistaa aina.

johtokuntatason automerkkeihin. Sen kromatusta etusäleiköstä, joka muistuttaa kiiltäviä hampaita, syntyi nimitys dollarihymy.

Kenneth Sjöström ei ole autoaan kummemmin rakennellut.

– Vaihdoin vain näyttävämmät 17 tuuman American Racing -vanteet, lisäksi moottorin imusarjan ja samalla kaasuttimen. Suunnitelmissani on madaltaa autoa ja vaihtaa etupuskuri split bumper -tyyliseen.

Rivierassa on alkuperäinen 455-kuutiotuuminen isolohko-moottori.

– Arvioisin, että tehdasteho lisääntynyt muutosten myötä sen verran, että nykyisin voisi olla tuollaiset 360 hevosvoimaa.

Kenneth kuuluu Finnsementillä käynnissäpitoryhmään. Työkoke-musta on kertynyt vasta parisen kuu-kautta.

Chevelle ja Löde

Chevelle tuli myyntiin vuonna 1964 Chevroletin keskikokoiseksi henki-

löautomalliksi. Suosittu Chevelle-mallisto ulottui taloudellisista per-heautoista tehokkaisiin coupéihin ja avoautoihin.

Mikael Lindroos on vannoutunut Chevelle-fani. Hänellä on sekä avo-Chevelle että Chevelle Malibu, mo-lemmat vuodelta 1972.

307-kuutiotuumaisella V8-koneella varustettu Chevelle on kuin juuri tehtaan liukuhihnalta ulos ajetu. Hintaa Löde ei suostu kertomaan. Haarukoida voi esimerkiksi eBay-tarjonnan perusteella: 15 000–50 000 dollaria.

– Minulla oli jo parikymppisenä Plymouth Fury, jonka parin vuoden jälkeen vaihdoin vuoden 1967 Camaroon. Muutama vuosi meni ilman harrastepeliä, kunnes kolmekymppisenä ostin 1950-lukuisen Harley-Davidson Panheadin.

Löde kuuluu turkulaiseen MC-kerhoon, mistä johtuen hänellä on ollut aktiivikäytössä useita erilaisia Harrikoita. ■

Jannen rodi on vielä rakenteluvaiheessa kotitallissaan Paraisilla. Sen lähtökohta on A-mallin Ford Coupe vuodelta 1930.

Auto- ja pyöräporukat ovat löytäneet toisensa

RENKAIDEN potkiminen omissa nurkissa ja kapeissa kaverikun-nissa on melkoisen yleistä. Se on outo pinttymä, koska autojen ja prätkien harrastajat monesti omistavat sekä kaksi- että nelipyöräisiä pelejä tai ainakin ovat kiinnostuneita tietyn aikakauden kulki-neista yleisesti.

Kaksi vuotta sitten Turussa niin kutsutusti ajoivat yhteen moottoripyöräkerhot ja Rakki Car Club. Alkoi yhteisen cruising-tapahtu-man perinne, eli vanhat V8-kaarat ja V2-koneet jytistävät samaa tapahtumapäivän matkaa.

Rakki CC on lähtöisin Åbo raggare -joukosta. Nuoren polven veekasinistit ovat tapahtumissa ja katukuvassa erottuneet roisin näköisillä autoilla.

LEIJONA

UUTUUS! MULTITECH

TURVALLINEN & TEKNINEN

ÄÄRIMMÄISIIN TYÖOLOSUHTEISIIN ÄÄRIMMÄINEN SUOJAVAATETUS

Piktogrammi kertoo jo vaateen ulkoapäin kattavat standardit

Näkyvässä kankaassa laadukas antistaattinen kuituommel

Asiakaspalvelu
Avoimena arkisin 8-16,
puh. 020-150 5210
asiakaspalvelu@leijonagroup.com
www.leijonagroup.com

SUOMI RAKENNETAAN LEIJONA-TYÖVAATTEISSA

ONNEA SUOMI 100

LEIJONA VUODESTA 1954

OTA YHTEYTTÄ JA Kysy lisää!

Yli PUOLI VUOSISATAA SUOMEN TEOLLISUUDESSA

Katolla rykelmä kuparisieniä

Mikä ruohikosta pilkistää? Sillihapero, mustavahakas vai sametti-jalka? Vaiko sittenkin palsamirousku tai herkkutatti? Vai olisiko se tapionherkkusieni tai jokin muu kulttuurisieni, kun näyttää viihtyvän lähellä asumuksia ja ihmisiä?

TTY:n kuva-arkisto/Arto Jalonen

Kävelen kohti Tampereen teknillisen yliopiston, TTY:n kirjasto, joka sijaitsee Kampusareenassa. Syksy ei ole vielä juurikaan värjännyt puita, mutta muita syyskuun merkkejä on ilmassa: tihkuttaa ja aamu on yön jäljiltä viileä. Ja kappas, mitä Kampusareenan ruohikolla näyttää kasvavan, jättisieniä! Ovat tulollaan, niistä näkyy vasta lakki, joka on pulpahtamassa ylös maastosta.

Olenhan minä käynyt täällä kymmeniä kertoja aiemminkin, joten tiedän, että silmäni näkevät nyt omiaan. Syksy tekee sienihulluille tepposiaan. Kun samoilee viikonlopun pitkin metsiä kori käpälässä ja kokkaa sienikeittoja, -piirakoita ja -muhennoksia, alkaa nähdä yöuniakin sienistä, ja yliopistokampuksen kattoikkunatkin alkavat muistuttaa jättisieniä.

TTY:n kuva-arkisto/Mika Huisman

TTY:n kuva-arkisto/Mika Huisman

Viherkatolta kasvaa sinkkitorni

Kampusareena valmistui Tampereen Hervantaan 2 vuotta sitten. Se oli kaltevine pintoineen, vinoine kulmineen, avoimene tiloineen ja epäsäännöllisine ikkunoineen vaativa rakennusprojekti, joka sujui hienosti. Valtavat sienilakit, ei kun siis kattoikkunat, ovat ihan oma lukunsa, katsoi niitä sitten ulkoa tai sisältäpäin. Ne antavat rakennukselle 3 tähden luonnetta (sienten korkein tähtiluokitus on ***).

Kampusareenasta ei suunniteltu ”vain rakennusta”, vaan siitä rakennettiin maamerkki ja sen haluttiin olevan innovatiivinen ja modernin toimiva sekä muunneltava, kuinkas muuten, kun se sijoitettiin insinööripitoiseen ilmastoon.

– Tämä on urani mielenkiintoisimpia ja tärkeimpiä rakennuksia. TTY:ssä kohtaavat aivan uudella tavalla opiskelu, monenlaiset palvelut, teknologia ja yritysmaailma. Kampusareena edustaa tätä konseptia, niin toiminnallisesti, esteettisesti kuin sisällöllisesti, kuvailee pääsuunnittelija, arkkitehti **Juha Luoma** Arkkitehdit LSV Oy:stä.

Rakennusprosessia ohjasivat tilankäyttö ja ekologisuus: Kampusareenassa on paljon yhteisöllistä, avointa tilaa, ja siellä porrää opiskelijoiden lisäksi yritysveikeä, sillä tavoitteena on tukea tutkimuksen, opiskelijoiden ja yritysten välistä yhteistyötä. Ekologisuus ilmenee muun muassa viherkattona, aurinkopaneeleina ja materiaali-

TTY:n kuva-arkisto/Mika Kanerva

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailmassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

valintoina kuten pitkäikäisenä ja helposti huollettavana Rheinin sinkkinä, joka on tornirakennuksen seinien päämateriaali.

12-metrinen ikkuna ja 560 aurinkopaneelia

Valtava viherkatto kuparisine sienineen, ei kun siis kattoikkunoineen ja ilmanvaihtotötteröineen, on Kampusareenan yksi hallitseva elementti.

– Kaksi tötsistä on ikkunoita, suurempi halkaisijaltaan noin 12-metrinen. Ne valaisevat läpi matkan, kolme kerrosta alaspäin. Ne olivat teknisesti vaativia toteuttaa, kun muoto on epäsäännöllisen kartiomainen. Tärkeää oli tietysti myös tiiveys ja se, ettei niihin muodostu kondenssivetä, mitä varten suunniteltiin oma tuuletusjärjestelmänsä. Toiset 2 tötsää ovat ilmanvaihdon poiston ääniloukkuja, joiden akustointi vaimentaa ilmanvaihdon alle 35 desibelin.

Viherkaton lisäksi rakennusta hallitsee kahdeksankerroksinen torni, joka kohoaa noin 37 metrin korkeuteen. Se on kulmikas ja avautuu useaan suuntaan, joten se ei ole mistään päin katsottuna massiivisen muurimainen. Tornin eteläisivul-la on 560 aurinkopaneelia.

– Ne on sijoitettu siten, että ne paitsi keräävät energiaa, myös varjostavat eli leikkaavat lämpökuormaa. Ne tuottavat vuodessa noin 80 megawattituntia sähköä, millä katetaan osan Kampusareenan ilmanvaihtokoneiden energiantarpeesta.

Astutaan lopuksi vielä puutarhakatolle. Se yhdistyy pihaviheriöihin, siten ettei silmä näe, mihin piha loppuu ja mistä katto alkaa. Siinä ruohomätäskatolla on varmasti kiva istua pänttäämässä, pitää bisnespalaveria tai vaikka evästä: yliopiston pääravintolasta on suora pääsy ulos viherkatolle. Puutarhakatto on paitsi mukava ja kaunis, myös ekologinen. Kattoa suunniteltiin ja työstettiin pitkään, jotta se toimii tehokkaasti rakennuksen jäähdyttäjänä sekä hulevesien kerääjänä, ja tämän kesän ja syksyn sateissa se on päässyt joka päivä hommiin. ■

Syyskuun sienivisa

Mikä seuraavista on sieni?

- a) rypypysieni
b) kurttusieni
c) uurrensieni

Oikea vastaus: b

- a) limanuljaska
b) tahmatassu
c) mönjämörsky

Oikea vastaus: a

- a) mäntymädäkkä
b) kuusilahokka
c) leppälötkö

Oikea vastaus: b

Poliisin murheita murrosaikoina

Järjestys romahtaa 1917 -näyttely. Poliisimuseo. Vaajakatu 2, Tampere

Karri Hovi

Venäjän vallankumous vuonna 1917 aiheutti Suomessakin ennennäkemätöntä liikehdintää eri kansanryhmien keskuudessa. Myös maan harvennetut poliisivoimat joutuivat uusien haasteiden eteen. Yllättäen vähentynyt kontrolli valtiovallan taholta villitsi monet suomalaiset laittomiin tempauksiin ja väkivaltaisuuksiinkin. Maailmansodan raivotessa jokapäiväistä elantoa oli yhä vaikeampi haalia kokoon. Keinot selviytyä olivat monet. Näistä ajoista saa hyvän käsityksen tutustumalla poliisimuseon uuteen *Järjestys romahtaa 1917* -erikoisnäyttelyyn.

Suomen suurruhtinaskunta oli vuonna 1917 vielä tiukasti eri säätyihin jakaantunut syrjäinen ja köyhä maa. Emämaa Venäjä kävi maailmansotaa, josta Suomenkin talouselämä oli aluksi hyötynyt sotatarviketeollisuuden ja linnoitustöiden luodessa kysyntää työvoimalle. Palkat nousivat, mutta pula-ajan takia rahan ostovoima väheni ja lopulta nähtiin jopa nälkää. Kurjuutta lisäsi Venäjän epävakaa tilanne ja vallankumous, joka lopetti lähes kertahetvällä käynnissä olleet varustelutyöt ja armeijan tarviketilaukset.

Monet työläiset liittyivät ammattiyhdistyksiin toivoen oikeudenmukaisempia työoloja ja tasa-arvoisempaa tulonjakoa. Järjestäytyminen tuottikin joitain parannuksia työväenluokan oloihin, mutta luokkaerot koettiin edelleenkin vahvoina ja ylitsepääsemättöminä.

Järjestyksen ylläpitämiseksi heräteltiin henkiin vuoden 1905 yleislakon aikaisia työväen järjestyskaarteja. Nämä tunnettiin myöhemmin punakaarteina.

Porvarillisella puolella ryhdyttiin uudelleen organisoimaan suojeluskuntia vastavoimaksi työväen järjestäytymiselle. Jääkäreiden Saksasta hakeman sotilaskoulutuksen turvin nähtiin mahdollisuus vapautua Venäjän vallasta lopullisesti ja tarvittaessa vaikka asein. Myös työväestön keskuudessa tavoitteena oli itsenäinen Suomi ja siihen toivottiin päästävän Venäjän kanssa neuvottelemalla. Näin Suomen itsenäisyys lopulta saavutettiin.

Näyttelyyn on helppo tutustua, koska se etenee aikajärjestyksessä. Oli mielenkiintoista nähdä, kuinka tapahtumat johtivat askel askeleelta kohti veristä sisällissotaa. Autenttiset esineet, joita oli riittävästi, loivat omaa hoitoaan tapahtumien ylle. Näiden löytämiseksi järjestäjät olivat takuuvarmasti joutuneet näkemään melkoisesti vaivaa. Useampikin keräilijä oli lainannut aarteitaan näyttely-yleisön iloksi.

Kaikien kaikkiaan hieno ja ajatuksia herättävä kokemus ja voin suosittelua sitä varsinkin lapsiperheille.

Jälkikasvunkin on hyvä tietää, miten esivanhemmat ovat selviytyneet aikana, jolloin elämisen edellytykset olivat hieman toiset kuin nykypäivänä. Toivottavasti mahdollisimman moni käy tämmöisissä näyttelyissä koska niiden järjestämiseksi viitsitään nähdä vaivaa.

Poliisimuseo on muutenkin tutustumisen arvoinen ja jännittävä paikka. Lapsiperheet olivat selvästi löytäneet museon ja innostuneita lapsia juoksenteli ympäriinsä. Näyttely on avoinna vuoden 2019 loppuun saakka. ■

KIITÄMME: Selkeästi rakentuva näyttely, vapaa pääsy.

MOITIMME: Hyvä näyttelysite, mutta vain englanniksi ja ruotsiksi.

Valtakunnallinen rakentajaveteraanien tapaaminen 14.–16. elokuuta Kuopion Rauhalahdessa toi paikalle reilut 150 Rakennusliiton vapaajäsentä. Ohjelmaan kuului muun muassa savolainen kurlaus. Kuva: Toivo Koivisto

Hyödynnä kokemus

Muuntokoulutus työntekijästä työnjohtajaksi TT-REAT Kehitä ja laajenna ammattitaitoasi hyödyntäen aiempi osaamisesi ja kokemuksesi kouluttautumalla työnjohtajaksi. Työelämälähtöisen opiskelun aikana suoritetaan Rakennustuotannon erikoisammattitutkinto REAT. Koulutus soveltuu henkilöille, joilla on noin 10-15 vuoden työkokemus sekä halua kehittää osaamistaan ja hyödyntää omaa rakennusalan kokemusta opinnoissa. Muuntokoulutus on aiemmin ollut nimeltään TT-RAT. Koulutus alkaa 3.10. Vantaalla.

Lisätiedot www.rateko.fi tai Kirsi-Marja Annus, puh. 050 3255 868, kirsi-marja.annus@rateko.fi

Teemakoulutus

Putoamissuojaus
Miten yrityksessänne hallitaan putoamiseen liittyvät riskit? Putoamissuojauskoulutus antaa ajantasaiset tiedot korkealla työskentelyyn liittyvistä asetuksista ja suojautumisratkaisujen valinnoista. Vantaa 18.10.

Kuivaketju10-toimintamalli, Vantaa 28.9.
Puhtausluokka P1 rakennus- ja ilmanvaihtotyössä, Oulu 3.10.
Onnistu pölynhallinnassa, Vantaa 10.10.
Rakennusten sisäilmaongelmien ja kosteusvaurioiden korjaaminen, Vantaa 5.12.

Katso lisätiedot www.rateko.fi
tai soita 09 12 991

Rakennusteollisuuden Koulutuskeskus RATEKO www.rateko.fi

Svetogorskin muisteloillassa oli paikalla muiden muassa Ari Hyrkäs (vas.), Teuvo Peltosella, Jorma Saajanen ja Rauno Kiukas.

Svetogorskin työmaa muistetaan yhä Imatralla

Tänä syksynä tulee kuluneeksi 45 vuotta Svetogorskin paperitehtaan rakennustöiden alkamisesta.

Jukka Nissinen

Svetogorskin rakentajat muistelivat 6. syyskuuta Imatralla kahteen otteeseen työmaataan. Päivällä pidetyssä seminaarissa rakentamista kehystettiin laajempiin yhteiskunnallisiin yhteyksiin. Illalla muisteloillassa käsiteltiin muuttivaneria ja uimahallin laattoja vanhojen työkavereiden kesken.

– Rakentamisen lisäksi tehdyt konetoimitukset nostavat Svetogorskin rakentamisen loppusumman 4–5 miljardiin euroon. Svetogorskin ensimmäinen vaihe mahdollisti Kostamuksen rakentamisen. Se ei olisi onnistunut ilman Svetogorskin yhteistyökokemusta ja hiottua mallia, Finn-Stroin entinen toimitusjohtaja **Risto Kangas-Ikkala** kertoo.

Kangas-Ikkalan mukaan molempipuolisen luottamuksen saavuttaminen oli tärkein etappi onnistuneiden rakennushankkeiden läpiviennissä. Luottamuksen ylläpitoon kuului myös se, että Kangas-Ikkala

nousi Finn-Stroin toimitusjohtajaksi, koska hän oli ollut projektin alkuvaiheen neuvottelijana ja tuli toimeen venäläisen vastapuolen kanssa.

– Näin isoissa kaupoissa ei ollut korruptiota tai lahjontaa. En tiedä, oliko siihen syynä se, että nämä olivat valtiollisen tason projekteja.

Itärakentamista pidettiin aikanaan poliittikovetoisena kaupankäyntinä, jossa huseerasivat niin **Urho Kekkonen** kuin **Aleksei Kosygin**. Rakentajien näkökulmasta kyse oli tiukkaan neuvotellusta hankkeesta, joka saatiin tehtyä aikataulun mukaisesti. Samalla suomalaiset rakennusyhtiöt loivat jättiomaisuuden, jonka ne hassasivat 1990-luvulle tultaessa taivaan tuuliin.

Kangas-Ikkalan mukaan Finn-Stroissa pidettiin luottamusmiehiä arvossa ja luotiin hyvät suhteet Rakennusliiton johtoon.

– Rakennustyöväenliiton **Aarno Aitamurto** ja **Matti Ojala** tuli-

vat minulle tutuiksi. Saimme järjestettyä muutaman lakonkin Neuvostoliitossa. Ne eivät hankaloittaneet toimintaa. Lakot osoittivat, että yhteiskuntamme toimii, Kangas-Ikkala toteaa.

Hyvät palkat ja tärkeät proopukset

Svetogorsk työllisti parhaimmillaan 1 000 suomalaista rakentajaa. Moni rakentajista kiersi useilla Neuvostoliiton työmailla. Nykyisellä eläkeläisellä **Teuvo Peltosella** oli aikanaan Svetogorskiin lyhyt työmatka, vaajat 11 kilometriä.

– Olen asunut reilut 30 vuotta Imatralla, mutta olen ollut vain reilut 3 vuotta tällä puolella rajaa töissä.

Rajan ylittämisessä oli välillä omat kommervenkkinsä. Kerran Peltosella oli jäänyt vappumerkki rintaan vappujuhlinnan jälkeen.

– Ihmettelin, mitä rajavartija oikein tuijottaa. Äkkäsin, että rinta-

Finn-Stroin entinen toimitusjohtaja Risto Kangas-Ikkala liitti Svetogorskin saunan ja Lappeenrannan sillan vihkimisen sekä EEC-sopimuksen hyväksymisen. Kekkosella ja alkoholilla oli osuutta asiaan.

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
tai faksilla: 020 774 3061.

**Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!
Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia.
Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.**

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

- päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmies ja hänen varamiehensä;
- päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
- asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- käsitellään muut mahdolliset asiat

TAPAHTUMAT**Hämeenlinnan rakentajaveteraanit**

Kokous ke 20.9. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Matka 27.–28.11. Tallinaan. Lähtö ma 27.11. klo 15.30 Harjukadun tilausajolaiturilta. Paluu ti 28.11. noin klo 24 samaan paikkaan. Linja-auto ajaa reittiä: Vaajakoski–Joutsa-satama. Matkan hinta jäsenille ja aveceille 40 €/hlö, muille 45 €/hlö. Paikkoja on varattu 50 hengelle. Ilmoittautumiset viimeistään ti 7.11., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo p. 040 768 8811. Tervetuloa mukaan!

Os. 002, Helsingin maalarit
Pikkujouluristeily 4.–5.11. Tallinaan. Lähtö la 4.11. klo 11.30 ja paluu su 5.11. klo 10.40. Esillä myös ajankohtaisia asioita maalausosalta. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään la 30.9. tekstiviestillä p. 040 098 8178. Mainitse nimesi ja syntymäaikasi.
Hallitus

Os. 003, Helsinki
Veteraanitapaamiset jatkuvat maanantaisin klo 11, Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Seuraavasti: 2.10., 6.11., 4.12. Tule mukaan toimintaan, tapamaan tuttuja rakentajia, sanomaan mielipiteesi ja vaikuttamaan päätösten sisältöön. Tapaamisissa käsitellään ajankohtaisia asioita, suunnitellaan seuraavien

tapaamisten aiheita, tutustumiskäyn-
tejä, matkoja, ym. Tarjolla kahvia ja pullaa. Tervetuloa niin uudet kuin konkariveteraanit! Puheenjohtaja Aarre Hana p. 044 273 7615.

Os. 029, Kuusankoski

Pikkujouluristeily la 4.11. Tallinaan, Silja Europa. Linja-auton aikataulu: klo 13.50 Valkealan ABC, klo 14.15 Kouvola linja-auto-
asema, klo 14.30 Kuusankosken tilausajopysäkki, klo 14.35, Korian ABC ja klo 14.45 Alppiruusu Elimäki. Matkan hinta jäsenelle ja seuralaiselle 70 €/hlö, joka sisältää: kuljetuksen, illallisen ja aamiaisen. Paikkoja varattu 30 hengelle. Ilmoittautumiset viimeistään pe 29.9., matkanjohtaja Seppo Sutinen p. 040 055 6103. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kuukausikokous ti 19.9. klo 16, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Pikkujouluristeily 3.–4.11. Tallinaan, Majoitus hotelli Park Inn by Radison Central. Lähtö pe 3.11. klo 16.30 ja paluu su 4.11. klo 16.30. Ilmoittautumiset viimeistään su 1.10., Erkki Siitarinen p. 040 050 8098. Omavastuu 60 €/hlö tulee maksaa viimeistään su 1.10. osaston tilille FI11 5541 2820 0022 37. Tervetuloa mukaan!
Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 11.10. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34 B, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Hallituksen kokous to 21.9. klo 18, Järjestötalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 047, Lohja

Syysristeily 10.–11.11. Turku–Tukholma–Turku, Viking Line Grace. Lähtö pe 10.11. klo 17 Virkkalasta, klo 17.10 Lohjan linja-autoasema, mistä linja-auto-reittiä Lohjan asemalle ja sieltä Lempolan kiertoliittymän kautta moottoritietä Turkuun. Laiva lähtee Turusta pe 10.11. klo 20.55 ja palaa Turkuun la klo 19.50. Risteilyn hinta jäsenelle ja avecille 50 €/A2-hytissä/hlö. Hintaan sisältyy perjantaina buffet-illallinen, lauantaina meriaamiainen ja buffet-päivällinen. Ilmoittautumiset viimeistään ti 31.10., s-posti: rak.osasto47@gmail.com tai osaston toimistolla päivystysaikana parillisen viikon maanantaina klo 17–18. Maksut osaston tilille LUSP FI02 4006 1040 0677 65. Ilmoita viestitiedoissa lähtijöiden nimet ja syntymävuodet.
Hallitus

Os. 083, Keuruu

Syyskokous la 28.10. klo 13, Pappilan Taverna, Kangasmannilantie 4, Keuruu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Pikkujoulut 1.12. klo 19, ruokailu ja Stand up-ilta Keuruun Kamasansa. Omavastuu jäseneltä ja puolisoilta 15 €/hlö. Mukaan mahtuu 40 henkilöä. Ilmoittautumiset viimeistään ti 10.11. Tuirelle p. 050 568 8175. Omavastuu tulee maksaa viimeistään ti 10.11. osaston tilille FI42 4762 1020 0374 28. Tervetuloa!

Os. 095, Vaasa

Perinteinen pikkujouluretki 24.–26.11. Tallinaan. Omavastuu 100 €/hlö. Mennessä aamiainen ja palatessa lounas laivalla. Paikkoja 30 kpl. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Pentti Kautto p. 040 558 2383.
Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 19.9. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 283, Viiala

Osaston 70-vuotisjuhlakokous la 30.9. klo 12 Viialan Palokärki, Pirjonmäentie 55, Viiala. Käsitellään esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen pientä purtavaa sekä kahvitarjoilu. Tämän jälkeen mahdollisuus saunomiseen ja uimiseen sekä onkikilpailu. Tervetuloa seuralaisineen!
Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 9.10. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät Veteraanien Nuuskakerhon kokoukset

torstaisin klo 11, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Seuraavasti: 21.9., 5.10., 19.10., 2.11., 16.11., 30.11. ja 14.12. Tervetuloa!

Os. 397, Hämeenlinnan putkimiehet ja -eristäjät

Kuukausikokous ti 19.9. klo 17, hotelli Cumulus Hämeenlinna, Raatihuoneenkatu 16, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Hallitus

Os. 468, Mäntsälä

Pikkujoulut 16.–19.11. Laulasmaa Spa-kylpylässä. Paikkoja on varattu 30 hengelle. Osasto maksaa jäsenen matkan. Aveckin osuus ilmoitetaan myöhemmin. Ilmoittamiset viimeistään ke 20.9., Eine p. 040 217 6856 tai Teuvo p. 040 733 0012 tai teuvo.teurokoski@msoynet.com.
Hallitus

ONNEA**70 vuotta**

Pitkänen Risto Sakari 5.9., Helsinki.
Os. 002, Helsingin maalarit

50 vuotta

Niemi Jarkko Tapani 5.9., Turku. 016, Turku

KUOLLEITA**Heinonen Paavo Henrikki**

Osastomme pitkäaikainen jäsen Paavo Henrikki Heinonen kuoli 1.8.2017. Hän oli syntynyt 2.6.1938 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.6.1956. Muistoa kun- nioittaen
Os. 378, Orimattila

Tapaninen Heino Anton

Osastomme pitkäaikainen jäsen Heino Anton Tapaninen kuoli 24.7.2017. Hän oli syntynyt 26.6.1932 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.8.1972. Muistoa kunnioittaen
Os. 042, Hyvinkää

SAARROT

**RAKENNUSLIITON
JULISTAMAT SAARROT**

Tarkemmat tiedot
löytyvät internetistä
<http://rakennusliitto.fi/saarrot>

**VOIMASSAOLEVAT SAARROT
28.8.2017:**

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oü
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- E-K Prof.com Oy
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gn Palvelut Oy
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Hansa Meistrimehed
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy

- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MKJ Yhtiöt Oy
- Montevista Oü
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Tradeva UAB
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oy
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vestkran Kranutleie & Byggmontering AS
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

KOULUTUSTA

**PUTKIMIESTEN ATK-PERUSTEINEN MITTAKURSSI
Pohjoinen toiminta-alue**

Aika: la 14.10. klo 10
Paikka: Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu
Kouluttajana: neuvottelupäällikkö, sopimuslavastaava Kimmo Palonen
Kurssilla käydään läpi urakanmittausta atk-ohjelmalla ja urakamääräyksiä. Omat koneet mukaan, vaatii Excel-ohjelman. Kurssi on jäsenille maksuton. Tarjotaan kahvit ja lounas. Matkat korvataan kilometrikorvauksen mukaan 0,41 €/km.

Ilmoittautumiset viimeistään pe 29.9. p. 040 705 8137.

Rakennusliiton Pohjoinen toiminta-alue

**RAKENNUSMITTAUKSEN
OPINNOT 6.11.17 – 25.5.18**

**Opinnot soveltuvat kaikille
rakennusalan työkokemusta omaaville.**

KOULUTUKSEN HINTA:
495 €

LISÄTIETOJA:
Jan Nordström 040 504 3061
tai jan.nordstrom@kio.fi

ILMOITTAUTUMISET 16.10. MENNESSÄ:
www.kio.fi/koulutustarjonta/rakennusmittaus

KILJAVAN OPISTO

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava (Nurmijärvi)
p 09 276251 www.kio.fi, kurssit@kio.fi

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA!

Kun jäät eläkkeelle, toimitathan eläkepäätöksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaaajasyhteeseen voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai
Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio.

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4, PL 307, 00531 Helsinki

Vaihde: 020 774 003

sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00

pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus

PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231

Työttömyyskassa 020 690 230

Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe 9.00–15.00

Työehtoasiat 020 690 232

Palveluaika ma-to 9.00–16.00

pe 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO

Siltasaarekatu 4
00530 Helsinki

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO

Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Joensuun toimisto

Torikatu 30
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto

Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30
40100 Jyväskylä

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolankatu 18
45100 Kouvola

LÄNTINEN

HÄMEEN ALUETOIMISTO

Tampereen toimisto
Sorinkatu 4
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto

Birger Jaarlin katu 18 B
13100 Hämeenlinna

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO

Liisankatu 18
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a
20500 Turku

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO

Pohjolankatu 28 A
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO

Kemin toimisto

Keskuspuistokatu 50
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,

PL 308, 00531 Helsinki

sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennuskassa.fi

www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa

PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230

Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 9.00–15.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsiointissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsiointissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojaasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnät Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÅRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGORTILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määrämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttävää viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 187 euroa kuukaudessa (2017).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha hakemuksen toimitaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika.

Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

- Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
- Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehtoon eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraha hakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta. Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksu ilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaalkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikortusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaaliala neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
 - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

**RAKENNUSALAN
TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Hakemuksia voi jättää myös alue-toimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1187 euro i månaden (2017).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det

framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

- Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
- Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under ”Lomakkeet”. Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkomster ska du bifoga en utredning över den senaste fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

**BYGGNADSBRANSCHENS
ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Herkut Tiskiin

Valmiiksi keitettyä kuskusia, tandoorimarinoitua kanaa sekä sitruunalla ja koriantterilla maustettua kermaviiliä, rusinoilla ja aurinkokuivatulla tomaateilla ryyditetyn bulgurin ja marinoidun porkkanaraasteen kera. Annoksen kokonaishinta noin 9 euroa.

MIKROSTA MAHAAN

Tuttu tunne: nälkä kurnii, mutta aikaa on vähän ja keittiö puuttuu? Moni meistä turvautuu ruokatauollaan mikrossa lämmitettäviin aterioihin. Mikroateria on usein myös kustannustietoisien valinta, joskin niille voi kertyä myös yllättävästi hintaa. Edullisille valmispizzoille ja mikrohampurilaisille on toki hetkensä, mutta raskaassa työssä jaksaa paremmin, kun tyhjien hiilihydraattien ja rasvan sijaan täyttää lautasensa monipuolisemmilla aineksilla.

Mikroaterioita löytyy moneen maakuun: on klassista ja etnistä, kevyempää ja rasvaista, mietoa sekä tujakasti maustettua. Myös gluteiinitomia vaihtoehtoja on entistä enemmän. Aterioiden koko on kuitenkin monesti niin pieni, että harva riuska mies jaksaa niiden voimalla pitkää päivää työmaalla. Kumoa siis lämmin mikroruoka lautaselle ja nauti sen kanssa vaikkapa pähkinöitä, keitetty kananmuna tai hyviä pehmeitä rasvoja sisältävä avokado.

Myös päivittäiset kasvikset kuuluvat terveelliseen ruokavalioon, mutta kukaan ei jaksaa fyysistä työtä pelkillä lehvillä, joten työmaalounaalla salaatti saa suosiolla näytellä lisäkkeen roolia. Ellei kysessä ole tuhti, esimerkiksi kuskus- tai pastavetoinen salaatti. Valmispakkauksissa saa monenlaisia ruokaisia salaatteja, jotka taittavat pahimman nälän. Myös vihreitä salaatteja voi ostaa valmiiksi huuhdeltuina, ja yhdestä pussista riittää useammankin päivän lounaslautaselle.

Polttoainetta hiilihydraateista

Jokainen pitkää päivää työmaalla painava ja sen jälkeen treenaava mies tietää, miten tärkeitä hiilihydraatit ja proteiinit ovat raskaan työn tekijälle. Työmaaruokaloissa

lounasruokien ravitsevuus on mietitty tarkoin, mutta hälyisän ruokalan sijaan osa meistä vaihtaa mieluummin kuulumiset taukotuvan pienemmässä porukassa. Jos aika on tällöin kortilla, tulee nälkään helposti hotkaistua mitä sattuu.

Lautasmallia vastaavalta lounaslautaselta pitäisikin löytyä pääraaka-aineen, oli se sitten lihaa, kalaa tai äyriäisiä, ohella kasviksia sekä perunaa, riisiä tai pastaa. Mikroaterioiden lihojen ja kalojen laatu on viime vuosina kohentunut, mutta lisäkkeissä on yhä petrattavaa. Niin herkkua kuin pasta onkin, se maistuu parhaalta vastakeitettynä. Mikroaterioiden kumisen lötkön pastan sijaan maukkaampia vaihtoehtoja ovat sellaiset ateriat, joissa lisäksi on villiriisiä, kuskusia, linssejä, bulguria, kikherneitä tai tabboulehia.

Superkiireisen hätäratkaisu löytyy kuppinuudeleista, joiden päälle kaadetaan kuumaa vesi. Nuudelikupin ravintoarvo on kuitenkin minimaalinen ja suolaa usein turhan reippaasti, joten sellaisenaan se ei aja päivän aterian asiaa. Nuudeliin sekaan voi toki silputa vaikkapa herkkusieniä, kukkakaa- lia, kevätsipulia tai tofua, jos on aikaa ja halua leikkelyhommiin päivän ainoan kunnan tauon aikana. Tai voit ostaa wokkivihannekset ja sipulin kaupasta valmiiksi pilkottuna.

Proteiinit ja hyvät rasvat kunniaan

Mikroruokien hyvä puoli on niihin painettu tarkka erittely proteiinisällöstä ja muista ravintoaineista. Jos suinkin mahdollista, suosi vähäsuolaisempia tuotteita, jotka on valmistettu ilman lisä- ja väriaineita sekä keinotekoisia aromeja.

Kovaan proteiinintarpeeseen liha-, kana- tai kalavetoista mikroannosta kannattaa myös täydentää muilla proteiineilla. Yksi näppärimmistä on kananmuna. Jos et halua ryhtyä lounastauollasi vedenkeittohommiin, keitä munat jo kotona, kääri ne kelmuun ja laita taukotuvan jääkaappiin odotamaan lounastaukoa. Toisin kuin takavuosisien kolesterolirikillä pelottelijat, uusimmat tutkimukset osoittavat, että perusterve ihminen voi huoletta nauttia 6–7 munaa viikossa.

Myös herkullinen avokado on terveellinen ja täyttävä lisä lounaslautaselle. Päälle hiukan sitruunaa ja suolaa, muuta ei tarvita! Ja jos lounaan päätteeksi tekee mieli makeaa, jätä väliin jokaviikkoinen pulla tai viineri ja nauti sen sijaan kourallinen pähkinöitä tai muutama pala tummaa suklaata. Pähkinöissä on proteiinien ja hyvien rasvojen ohella vitamiineja sekä kuituja. Tummassa suklaassa on runsaasti terveyteen positiivisesti vaikuttavia antioksidantteja. ■

Kolme tapaa päivittää yhteystiedot:

- pääset kätevästi päivittämään tietojasi mihin vuorokauden aikaan tahansa liiton kotisivuilla olevan **eAsiainnin** kautta
- ilmoittamalla uusista yhteystiedoista s-postitse osoitteeseen **asiakirjat@rakennusliitto.fi**
- soittamalla jäsenrekisterin palvelunumeroon p. **020 690 231** ma-pe klo 9-15

Yhteystiedot kannattaa pitää ajan tasalla, jotta saat heti tiedon tärkeistä ajankohtaisista asioista ja parhaan mahdollisen hyödyn Rakennusliiton jäsenyydestä.

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2

LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3

OSAAJAPROFIILI: TYÖNANTAJAT LÖYTÄVÄT SINUT

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

 Rakennusliitto palkkaus.fi

Boa Closure System

Sievi Roller+ S3

Uudistunut Sievi Roller – nopeat pukea, helpot säätää

Sievi Roller –tuoteperhe tarjoaa nopean, helpon ja mukavan ratkaisun. Boa®-kiristysmekanismilla ja raikkailla väreillä varustetut Sievi Roller –jalkineet ovat oikea valinta, kun jalkineilta vaaditaan ehdotonta turvallisuutta ja helppokäyttöisyyttä.

Nopea ja entistäkin kestävämpi Boa® L6-rullamekanismi on perinteisiä kiinnitystapoja varmempi vaihtoehto ja uuden muotoilun ansiosta pitää kiinnityksen tilanteessa kuin tilanteessa. Pelkällä rullan pyöräytyksellä jalkineet kiristetään ja istuvuus säädetään sopivan jämäksi. Tosi helppoa ja huoletonta – turvallisuudesta tinkimättä.

Boa® -kiristysmekanismi • Pitävä ja joustava pohja • FlexStep® -iskunvaimennus
• Päällinen kestävä nahkaa ja mikrokuitua • Hengittävä 3D-dry®-vuorimateriaali
• Kevyt, metalliton varvassuoja • Metalliton, joustava naulaanastumissuoja
• Öljyä ja kemikaaleja kestävät pohjat • Antistaattinen ja ESD • Suomessa tehty

Kiristysmekanismi

- Vapauta nauhoitus nostamalla rullaa
- Lukitse mekanismi painamalla rulla alas
- Kiristä nauhoitus pyöräyttämällä rullaa

Pohjois-Euroopan
suurin jalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy
Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.
Puh. (08) 488 11 • info@sievi.com
www.sievi.com